het land van aalst

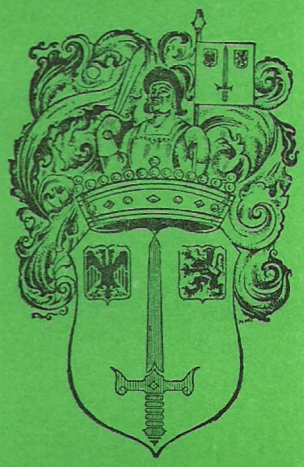

tijdschrift van de
geschied- en
heemkundige vereniging
het land van aalst

Jaargang XXIX - 1977 - Nr. 2

Uitgave met toelage van het Provinciebestuur
van Oost Vlaanderen.

EEN JAAR GRATIS VERZEKERING voor de leden van V.T.B.—V.A.B., Davidsfonds, Willemsfonds, Vermeylenfonds, V.O.S., A.N.Z. en B.J.G.G. bij het afsluiten van een tienjarige polis in één van de takken :

— **Brand**

— **Burgerlijke verantwoordelijkheid gezin**

— **Persoonlijke verzekering**

— **Persoonlijke verzekering inzittenden auto**

Vraag inlichtingen aan onze bemiddelaars of rechtstreeks aan

N.V. DE NOORDSTAR

en BOERHAAVE

Groot - Brittanniëlaan 121

9000 GENT Tel. 091/25.75.15

die de zaak aan de bemiddelaar van uw keuze zal overmaken.

ONZE BIBLIOGRAFIE

1) ALGEMEEN

A. WYFFELS

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF TIELT .

168 blz. Tielt 1976. Drukkerij-Uitgeverij Veys, 8880 Tielt.

Tot vóór het verschijnen van deze inventaris was het stadsarchief van Tielt nooit systematisch geordend. De bewaarde inventarissen van het oud archief waren opgesteld onder het Oud Regime en waren noch min noch meer nauwkeurige lijsten van pakken en registers. Wel hebben een drietal personen getracht het archief doelmatiger te ordenen. Zo publiceerde F. De Potter in 1878 een beknopte lijst van de reeksen waaruit het oud archief was samengesteld. D. De Somviele gaf een kleine inventaris in het licht waarin hij enkele oude charters ontleedde en in het origineel publiceerde. A. Lenoir, gewezen stadsontvanger begon tussen de twee wereldoorlogen voorgoed aan een eerste ordening waarop de samensteller van deze inventaris kon voortbouwen. De definitieve inventaris bestaat uit twee delen : het oud archief, dat loopt tot 1794 en het modern archief van 1794 tot 1950. Het oud archief telt in de inventaris 1748 nummers en een index van persoons- en plaatsnamen en bestaat uit stukken betreffende administratie, de kerk van Tielt en de armenzorg. Rechterlijke en heerlijke archiefstukken komen er omzeggens niet in voor, want die worden bewaard in het Rijksarchief te Kortrijk. Het modern archief bestaat 3907 nummers met index van persoons- en plaatsnamen. In het oud archief worden twee stukken bewaard met betrekking tot het Land van Aalst : Geraardsbergen : kopie van een grafschrift uit de Sint-Adriaansabdij van 1700 en Nederbrakel : sententie van een proces vóór de Raad van Vlaanderen, tussen Joannes Langhendonck, pastoor van Nederbrakel, enerzijds, en de wet van Nederbrakel en Gillis de Hollander, anderzijds, betreffende de betaling van ommestellingen, 21 november 1684. Voor onze vorsers een waardevolle aanwinst.

2) ALGEMEEN

J. GELDHOF

PELGRIMS. DULLE LIEDEN EN VONDELINGEN TE BRUGGE. 1275-1975.

356 blz. 160 illustraties. Brugge 1975. Gebonden. Realisatie : Sint-Augustinusdrukkerij, Brugge. Prijs : 1.100 fr.

1975 was het jaar van het zevende eeuwfeest van de stichting van het Passantenhuis Sint-Juliaans in de Bouveriestraat te Brugge. Te dier gelegenheid verscheen dit belangrijk historisch werk dat een grote leemte aanvult. Want de historici hebben in het verleden weinig of geen aandacht geschonken aan het aloude Passantenhuis (1275-1798), noch aan het leven en het werk en de rijke geschiedenis van het krankzinnigengesticht (1600-1931). Zelfs Duclo, wiens werk "Bruges" in anastatische herdruk is verschenen, heeft er weinige woorden voor over. Er bestaat een drievoudige reden om het werk belangrijk te noemen, eerst en vooral het godsdienstig aspekt : want voor het eerst wordt de status van de middeleeuwse lekebroeder en lekezuster van de grote stedelijke instellingen voor het licht gebracht. Tweedens : om het sociaal behandelde ; betekent het werk niet een openhartige behandeling van het pauperisme in de 17° en 18° eeuw te Brugge ? Wat altijd verwaarloosd is geweest. Tenslotte is daar het artistieke : we worden gewezen op de aanwezigheid van drie hoofdwerken van Memling : het Moreel-triptiek, de Sybilla Sambetha en het tweeluik met Onze Lieve Vrouw en Maarten van Nieuwenhove. Voeg daarbij nog het Pardo-retabel. Het boek bevat drie uitgebreide delen : deel I. : Pelgrims, het Passantenhuis en zijn bewoners ; deel II. : dulle lieden en vondelingen ; deel III. : het nieuwe Sint-Juliaans 1798-1975. We vermelden hetgeen met het Land van Aalst verband houdt : onder de vierendertig meesters van het Passantenhuis - meesters werden aangesteld door de stedelijke magistraten van Brugge - staat onder nummer vijfentwintig een zekere Christiaan De Mueninck, meester van 1603 tot 1634, hij was geboren te Aalst en overleed op 25 mei 1634. In de 595 patiënten tellende lijst van Sint-Juliaans, kwam één patiënt uit het Land van Aalst : Debeer Anna, dochter van Lieven, uit Roborst, ze verbleef daar van 1683 tot 1684. Van de 309 geciteerde Zusters van de Congregatie van de Barhartigheid Jesu was één afkomstig van Ronse : Zuster Leocadia, in de wereld Delaurier Marie, geboren te Ronse 23 juli 1858, in 1917 overleed ze te Kortenberg ; van de 76 geciteerde lekezusters nog één uit Ronse : Zuster Bertha, in de wereld Delaurier Sidonie, geboren te Ronse 10 april 1840, in 1945 overleed ook zij te Kortenberg. Ze blijken wel gezusters te zijn. De auteur leverde wetenschappelijk werk en een heel stuk geschiedenis uit ons voormalig verplegingswezen. Weinig ziekenhuizen beschikken over dergelijk werk. Is deze uitgave voor de historicus iets van de bovenste plank, de vorser naar familienamen en de genealoog kunnen best het werk in hun bereik houden, want er komen vele en lange lijsten in voor van persoonsnamen, 't zij als chirurgen, geneesheren, meesters, zusters, broeders, zieken en vondelingen. Werkelijk enorm namenmateriaal.

3) ALGEMEEN

DE PROVINCIE VROEGER EN NU. OOST-VLAANDEREN.

95 blz. 107 illustraties. Deel uit het tien delen tellende luxekoffer. Uitgave : Gemeentekrediet van België. Brussel 1976. Drukkerij : Roels. Prijs van het deel : 150 fr. Prijs voor de tien delen : 1.500 fr.

Voor het Gemeentekrediet van België was het bezoek van de Koning aan onze negen provinciën, ter gelegenheid van zijn 25 jarig ambtsjubileum, een uitstekende gelegenheid om de instellingen van de provincies beter te doen kennen, dit door een speciale uitgave van een werk, gewijd aan elk onzer provinciën. Ieder provincie is in een apart deel behandeld en geschreven in de taal van de provincie ; voor Brabant is er én een Nederlandstalige én een Franstalige versie. De tien delen werden samengesteld in medewerking met bekende historici en vakmensen uit het Gemeentekrediet. Het deel Oost-Vlaanderen heeft als inhoud : van graafschap tot provincie : het territoriale kader, het graafschap Vlaanderen 9°-12° eeuw, de oorsprong van het institutioneel kader 11°-14° eeuw, de evolutie onder de Bourgondiërs en de Habsburgers 15°-18° eeuw ; de Franse tijd en het Scheldedepartement 1794-1814 ; de intendentie van het Scheldedepartement,, Willem I. 1815-1830 ; de provincie in het onafhankelijke België : politiek-administratieve organisatie, bestuurlijke indeling en demografie, evolutie van de financiële toestand en financiële struktuur, opdrachten in de provincie, de eerste wereldoorlog, de tussenoorlogse periode en Oost-Vlaanderen 1945 tot heden. Het gewest het Land van Aalst is klaar in het licht gesteld : zo ontmoeten we onder meer Aalst, Ninove, Ronse, Geraardsbergen, Erembodegem, Erpe, Beerlegem en Berchem-Oudenaarde. Het is een aantrekkelijke uitgave, vlot en overzichtelijk geschreven. Wie het werk leest, zal heel wat te weten komen over onze provincie in het algemeen en over het Land van Aalst in het bijzonder.

4) ALGEMEEN

OUDENAARDSE BIOGRAFIEEN. DEEL I.

66 blz. 34 foto's. Oudenaarde 1976. Uitgave van de Geschied- en Oudheidkundige Kring en de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer en Monumentenzorg Oudenaarde. Prijs : 150 fr.

Oudenaarde nam een gelukkig initiatief : de Kring plande een compendium van het leven en het werk van alle Oudenaardenaren die op intellektueel, sociaal, ekonomisch en artistiek terrein een voorname rol hebben gespeeld in de stad en in de streek. Als model van werkwijze werd gekozen het Nationaal Biografisch Woordenboek, dat sedert enkele jaren aan het verschijnen is. Al de ingezamelde gegevens verschijnen onder de titel : "Oudenaardse Biografieën", waarvan het eerste deel in de boekhandel ligt. Men was er bijzonder op bedacht de pas verdwenen generatie onder

de loupe te nemen, omdat daarover weinig of niets werd gepubliceerd en omdat het inzamelen van gegevens nog zonder de minste moeite kan doorgaan. In dit eerste deel zijn vierendertig levensbeschrijvingen opgenomen met bijhorende bibliografieën. We citeren de behandelde personen die een of ander relatie hadden met het Land van Aalst : DE HOVRE OCTAAF, musicus, geboren te Nederbrakel 23-1-1876 en overleden te Oudenaarde 5-4-1951, zoon van François en Clementine De Sitter ; vader De Hovre, geboren te Nederbrakel 11-4-1836 was koster te Nederbrakel en overleed aldaar 22-4-1917, huwde op 15-11-1872 met Clementine De Sitter, geboren te Nederbrakel 18-7-1842 en aldaar overleden 5-4-1915. Octaaf huwde te Heusden (O.V.) in 1920 met Marie-Thérèse De Clercq. In 1900 vestigde hij zich te Oudenaarde als koster-organist. Hij is vooral bekend als komponist. DE RIEMAECKER Armand, advokaat, geboren Oudenaarde 9-1-1854, aldaar overleden 16-1-1929, zoon van Albert, zoutzieder, geboren Berchem-Oudenaarde 5-4-1811 en aldaar overleden 7-10-1874 en van D'Huyvetter Digna, geboren te Wannegem-Lede 31-10-1816 en overleden te Berchem-Oudenaarde 17-1-1871. DE SMET ADRIANUS, geboren Geraardsbergen 26-3-1823 en overleden te Lochristi 26-3-1823, zoon van Jan-Baptist, geboren te Zarlardinge en van Adriana De Tandt, geboren Geraardsbergen. Adrianus was priester, oud-superior van het bisschoppelijk Kollege van Oudenaarde. D'HAENENS GERARDUS, geboren Eine-Oudenaarde 2-12-1900 en overleden Deinze 26-1-1975, zoon van Jules, geneesheer te Eine ; van zijn zeven kinderen werden er twee geboren te Mater : Jean Victor 12-3-1897 en Madeleine 22-6-1898. FOBERT Edgar, geboren te Oudenaarde, 26-5-1884 en aldaar overleden 27-2-1952, zoon van Aloys, geboren Zottegem 6-7-1847 en overleden te Oudenaarde 10-1-1931, was kunstschilder en lid van de Vereniging "De Schilders der Vlaamse Ardennen". HULLEBROECK ADOLF, bestuurder van een textielweverij, geboren Gentbrugge 25-10-1884 en overleden 26-3-1944, zoon van Frans, geboren te Heusden (O.V.) 4-11-1845, beeldhouwer, overleden te Gentbrugge 15-2-1912 en van Saligo Maria, geboren Heusden (O.V.) 13-5-1846 en overleden te Gentbrugge in 1916. Adolf was mede-stichter en direkteur van de beroepsleergangen Sint-Ambrosius te Ronse, was ook schrijver en goed bekend met de geschiedenis van de tapijtkunst. OCKERMAN MAURICE, oorlogsvrijwilliger, na de oorlog rijkswachter, kandidaat politiekommissaris, wat de oorlog van 1940 belette ; hij was geboren te Ronse 9-11-1896, overleden te Oudenaarde 29-6-1953, zoon van Remy, geboren te Schorisse 6-2-1863 en overleden te Ronse 10-9-1952 en van Pharaïlde D'Haene geboren te Ronse in 1857 en in 1921 aldaar overleden. RAEPSAET JOSEPH, algemeen verzekeringsagent, geboren Oudenaarde 11-8-1857 en overleden te Volkegem 13-7-1973, zoon van Albert, geboren te Oudenaarde 9-8-1845 en overleden 16-11-1903 en van Louise Thienpont, geboren te Etikhove 21-4-1855 en overleden 19-7-1932 ; Joseph was kunstschilder, begon dit te Zottegem, uitstekend imitator van onze Vlaamse primitieven. REGIBO OTHON, pastoor van Pamele-Oudenaarde, geboren Ronse 7-3-1861 en overleden Oudenaarde 2-5-1928, zoon van Alexander, geneesheer, geboren Ronse 7-1-1827 en overleden te Ronse 18-1-1894, die in 16-5-1855 huwde met Van Coppenholle Marie, geboren Ronse 28-12-1833 en over-

leed te Ronse 28-7-1855 en op 24-6-1858 herhuwde met Hortense Otte, geboren Mater 4-9-1836 en overleed te Ronse 6-7-1899. Othon staat bekend om zijn herstel van de Onze Lieve Vrouwekerk van Pamele-Oudenaarde. RUYFFELAERT KAMIEL, pater van Scheut, missionnaris in China, geboren Eine 27-8-1886 en overleden in China 12-8-1926, zoon van Charles, onderwijzer, geboren te Kwaremont 8-6-1844 en overleden Eine 16-11917, Kamiel werd neergeschoten door Chinese rovers en berecht door pater Leo van den Bossche uit Opbrakel diezelf korte tijd nadien als martelaar zou vallen. SCHYNKEL ALFONS, musicus en stadsbeiaardier, geboren Oudenaarde 2-3-1873 en aldaar overleden 29-2-1952, zoon van August, koopman, geboren Ouwegem 20-9-1837 en van Theresia De Clercq, geboren te Leupegem 9-3-1849. Alfons was direkteur van de muziekmaatschappij van Berchem-Oudenaarde en van Mater, onder meer speelde hij beiaardkoncerten te Ronse en te Aalst. SOENS PETRUS, aalmoezenier van het Onze Lieve Vrouwhospitaal te Oudenaarde, ere-algemeen direkteur van de Dames Bernardienen te Oudenaarde, geboren te Aspelare 31-10-1874 en overleden te Oudenaarde 3-8-1960, zoon van Charles-Louis, geboren Aspelare 31-8-1832, landbouwer, overleden te Aspelare 28-5-1909 en van Coormean Marie, geboren Nederhasselt 15-10-1838 en overleden te Aspelare 20-4-1912 ; Petrus was ook leraar aan het bisschoppelijk kollege van Geraardsbergen, was dichter maar vooral historicus. STOCKMAN JOSEPH, pastoor-deken van Oudenaarde, geboren te Dikkelvenne 28-7-1895, overleden te Oudenaarde 8 maart 1958, zoon van Aimé, rentenier, geboren te Vurste 3-5-1863 en overleden te Adegem 14-6-1945 en van Daneels Emma, geboren te Dikkelvenne 23-7-1867 en overleden te Adegem 5-1-1931. Joseph is eveneens superior van het bisschoppeljik kollege van Oudenaarde geweest. THIENPONT LOUIS, katoliek volksvertegenwoordiger, geboren Etikhove 14-4-1853 en overleden te Oudenaarde 2-9-1932. VANDERMEERSCH JOSEPH, advokaat en kinderrechter, geboren Oudenaarde 13-1-1876 en overleden 17-7-1967, zijn humaniorastudies deed hij bij de jezuieten te Aalst. VANDEVELDE HECTOR, drukker-uitgever, schepen der gemeente Leupegem, heemkundige en folklorist, geboren te Oudenaarde 18-1-1889, overleden te Leupegem 25-8-1946, onder meer schreef hij over Berchem, Ename, Melden, Amengijs, Beerlegem, Dikkele, Parike en Volkegem. WILLEMS ROBERT, pastoor-deken van Oudenaarde, geboren Zelzate 22-1-1911 en overleden Oudenaarde 2-5-1972, was van 1935 tot 1944 leraar aan het bisschoppelijk kollege van Geraardsbergen, was eveneens geschiedkundige. We wachten met belangstelling op het tweede deel.

5) ALGEMEEN

JULIAN van WAESBERGHE

LA FAMILLE van WAESBERGHE. NOTES GENEALOGIQUES ET HISTORIQUES CONCERNANT SON ORIGINE NOBILIERE.

De Eik. Gewestelijk Tijdschrift voor Familiegeschiedenis Eeklo Meetjesland. Driemaandelijks tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Jaargang I. nr. 3. Eeklo 1976. blz. 167-228. Eén illustratie. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever en redaktiesekretaris : W. Hamerlynck, Herbakkersstraat 3, 9900 Eeklo.

Sedert het verschijnen van "Eeklose Heelmeesters in de 17° en 18° eeuw" in het Jaarboek van 1975 Appeltjes van het Meetjesland, waarin veel gegevens zijn vervat over Adriaan van Waesberghe, die zich rond 1635 te Eeklo als geneesheer vestigde, is heel wat nieuws over de van Waesberghe's op de leestafel gebracht. De redaktie van De Eik kwam in voeling met Julian van Waesberghe, een afstammeling van de Eeklose tak, die een uitgebreide genealogie voor dit tijdschrift schreef. De familie van Waesberghe is een zeer oud en wijdverspreid geslacht, reeds vermeld ten tijde van Gwijde van Dampierre, graaf van Vlaanderen. Een charter van 1289 van de abdij Beaupré te Grimminge bij Geraardsbergen citeert onder meer als getuige : Jan van Waesberghe, ridder. Het land en de heerlijkheid van Waesberghe was een leen, gelegen te Sint-Maria-Lierde, afhangend van de graaf van Egmont en het feodaal Hof en Prinsdom Gavere. In 1572 vernielde een grote brand het kasteel van deze heerlijkheid, en werd nooit meer heropgebouwd. De auteur onderscheidt in de familie drie grote vertakkingen : Jan van Waesberghe en de tak Rotterdam, Josse van Waesberghe en de tak Geraardsbergen en Lieven van Waesberghe en de tak Gent-Eeklo-Hulst (Nederland). De genealogie biedt meer dan de koude vermeldingen van dopen, huwelijken en overlijdens. Stukken familiegeschiedenis zijn hier ingewerkt. We zijn er zeker van dat meer dan een geinteresseerde uit de streek van Sint-Maria-Lierde en van Geraardsbergen de familiekroniek zullen raadplegen. Want over de van Waesberghe's is bitter weinig gekend. Citeren we de lokaliteiten uit het Land van Aalst waar de van Waesberghe's, of aanverwante families, te vinden waren of op onze dagen nog te vinden zijn : Sint-Maria-Lierde, Geraardsbergen, Aalst, Scheldewindeke, Gentbrugge, Munkzwalm en Burst. Mogen we er nog op wijzen dat Catharina van Waesberghe, Rotterdam, (1597-1659) gehuwd met Abraham Elsevier, de voorouders zijn van de huidige machtige Nederlandse Uitgeverij Elsevier, die ook in Brussel haar zetel heeft !

6) ALGEMEEN

J. ADRIAANSE

HET GESLACHT van WAESBERGHE.

De Eik. Gewestelijk Tijdschrift voor Familiegeschiedenis Eeklo Meetjesland. Driemaandelijks tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Jaargang I. nr. 3, Eeklo 1976. blz. 229-239. Eén illustratie. Facsimiléherdruk. Verantwoordelijke uitgever en redaktiesekretaris : W. Hamerlynck, Herbakkersstraat 3, 9900 Eeklo.

Het artikel is een facsimiléovername uit het Jaarboek 1930, bladzijde 23-33 van de Oudheidkundige Kring der Vier Ambachten en de auteur was toen stadsarchivaris van Hulst (Nederland). Hij heeft zijn bijdrage geschreven aan de hand van familiepapieren en de gegevens uit L'Espinoy. Hij geeft de opsomming van de nakomelingen in rechte lijn die toen vóór 1930 voor het merendeel in Hulst verbleven. De stamvader van de Hulsterse tak was Joannes Fransiscus van Waesberghe, gehuwd met zijn nicht Coleta Fransisca van Waesberghe, geboren te Eeklo 3 september 1737 en overleden te Hulst 15 januari 1797. De aanvullingen en verbeteringen die in de bijdrage met de hand zijn aangebracht zijn van de tante van de auteur, Paulina J.M. van Waesberghe, geboren te Hulst 1875 en overleden te Hulst 1958. Nagenoeg dezelfde lokaliteiten uit het Land van Aalst, die in het voorgaande nummer zijn geciteerd, komen hier ook in voor. Op deze bijdrage volgt in zelfde tijdschrift van bladzijde 240-244 een facsimiléuittreksel uit L'Espinoy 's Récherche des antiquitez et noblesse des Flandres, handelend over de heerlijkheid van Waesberghe te Sint-Maria-Lierde en de grote lijnen uit de geschiedenis van de van Waesberghe's.

7) ALGEMEEN

W. HAMERLYNCK

DE FAMILIE van WAESBERGHE TE EEKLO.

De Eik. Gewestelijk Tijdschrift voor Familiegeschiedenis Eeklo Meetjesland. Driemaandelijks tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Jaargang I. nr. 4, Eeklo 1976. blz. 246-336. Drie illustraties. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever en redaktiesekretaris : W. Hamerlynck, Herbakkersstraat 3, 9900 Eeklo.

Het nummer - het telt negentig bladzijden - is volledig besteed aan de van Waesberghe's te Eeklo. In het Jaarboek 1975 van Appeltjes van het Meetjesland schreef de auteur een uitgebreide studie over de Eeklose heelmeesters in de 16° en 17° eeuw, waaronder een vijftal van Waesberghe's voorkomen. Ditmaal heeft hij het uitsluitend over de familie van Waesberghe te Eeklo, waarvan de leden 't zij heelmeesters waren 't zij ze een ander beroep uitoefenden. De eerste van Waesberghe die zich te Eeklo vestigde was priester Hubert, als onderpastoor van de Sint-Vincentiuskerk, dat gebeurde tussen 1630-1640. Vermoedelijk werd hij te Aalst geboren in het begin van de 17° eeuw. Een broer van hem, Adriaan van Waesberghe kwam in 1652 ook naar Eeklo, waarschijnlijk op aandringen van zijn broer Hubert. Adriaan was geboren te Aalst in 1616. Hij was licentiaat in de medicijnen en heelmeester en in die hoedanigheid trad hij te Eeklo op. Hij is ook burgemeester van Eeklo geweest. Zijn zonen, Hubertus, meester chirurgijn, geboren te Brussel rond 1648 en overleden in 1707 en Petrus, licentiaat in de medicijnen, volgden hem op als heelmeesters te Eeklo. De zonen van Hubertus van Waesverghe, Ludovicus, geboren te Eeklo in 1681

en overleden in 1726 en Norbertus Antonius, licentiaat in de medicijnen, geboren te Eeklo in 1689 en overleden in 1755, sluiten de reeks heelmeesters van Waesberghe af. De laatste van Waesberghe te Eeklo was Philemon Lodewijk, geboren te Eeklo in 1845. In 1875 werd hij stationchef te Scheldewindeke en huwde hetzelfde jaar te Gontrode met Judith Lippens. Hij had twee zonen : Aimé Marie Louis, geboren te Scheldewindeke 13-6-1874 en Edgard Emile Odo Maria, geboren te Jeuk (Limburg) 18-10-1880, apoteker te Gentbrugge, huwde in 1906 met Marguerite Teurrekens, geboren te Voorde in 1879 en overleden te Munkzwalm op 25 mei 1969. Hun zonen Louis Philemon Frederik Maria, geboren te Aalst 6-10-1907 huwde met Lydia Dauwe, geboren te Ledeberg 21-7-1913 en Jozef Lodewijk Florent Maria, geboren te Aalst 27-5-1909, kunstfotograaf te Gent, huwde in 1937 met Caucilla Roman, geboren te Blankenberge 13-3-1913. Louise Maria, dochter van deze laatsten, geboren 20-10-1938 huwde met Jacques Claeys en woont te Melle ; de zoon van Rafael geboren te Gent 4-9-1942, fotograveur te Gentbrugge huwde te Gentbrugge in 1967 met Christiane van der Heyden. Helene Antoinette, dochter van Edgard Emile Odo, geboren te Gentbrugge 14-11-1911 huwde te Gentbrugge in 1940 Edmond De Clercq, geboren te Aaigem 17-5-1915, veearts te Burst. Antoine Paul Laurent Maria, zoon van Edgar, geboren te Gentbrugge 27-5-1913 woont te Gent. Duidelijkheidshalve wijzen we erop dat we enkel die personen vermelden die een of ander verband met het Land van Aalst vertonen. Een rijkgestoffeerde genealogie met als slot negentien bijlagen. De Eik heeft bijzonder goed werk verricht met deze publikatie. We hopen nu maar dat ze haar weg vindt.

8) ALGEMEEN

R. CASTELAIN

VAN CRIMINELE SAKEN ENDE QUAEDE FEITEN IN DE KASSELRIJ OUDENAARDE. (15° en 16° eeuw).

Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring "De Gaverstreke" 4° Jaarboek. Waregem 1976. blz. 51-68. Sekretariaat : P. Delmulle, Vansteenbruggestraat 85, 8790 Waregem. Drukkerij : Delmulle, Waregem.

Bloemlezing uit de juridische stukken van de stad Oudenaarde - Waregem en Vichte behoorden gedeeltelijk tot de kasselrij Oudenaarde - betreffende de veroordelingen opgelopen door verwensingen, beschuldigingen, defloratie, overspel, betichting van abortus, diefstal, brandstichting, toverij, ketterij, vechtpartijen en moord. We excerperen voor het Land van Aalst : in 1510 komt Andries Lamont met een klacht naar het stadhuis van Oudenaarde. Loye Tolsaert had diens vrouw beledigd. Tolsaert moest voor zijn straf op pelgrimstocht naar Keulen, maar hoefde eerst in de kerk van Edelare, voor de hoogmis, op zijn knieën vergiffenis vragen en zijn lastertaal intrekken. Pieter Devenijn legde lasterlijke verklaringen af over Arent Rullens ; De-

venijn moest zijn woorden herroepen en een pelgrimstocht ondernemen naar de Sint-Adriaansabdij te Geraardsbergen. Jan van den Daele, zoon van Pieter, uit Sint-Kornelis-Horebeke had vlas gestolen van zijn dorpsgenoten. Hij werd aan de schandpaal gezet en voor vijftig jaar uit Vlaanderen verbannen. Pieter Rootijn, aangeklaagd voor toverij, was al tweemaal veroordeeld in het Land van Aalst. Enkele jaren voor de beeldenstorm van 1566 werden gevallen van ketterij aangegeven. Meester Tilman, deken van Ronse en ijverig inquisiteur leidde het onderzoek. Het betrof Adriaan Meynfroot, smid, en Gillis van der Moten, bijgenaamd den Bijl. Beiden werden gefolterd, maar bewijzen kwamen niet naar voor. Te Berchem-Oudenaarde kreeg Jan Scotte negen messteken in het lijf, hem toegebracht door Jacob Van Coquereelmont en diens twee zonen. De daders werden naar drie verschillende bedevaartsoorden gestuurd en moesten het slachtoffer die pottenbakker was, en zijn stiel door de opgelopen verwondingen moest opgeven, voor de rest van zijn leven achttien ponden groot jaarlijks betalen. Op het einde van de bijdrage vinden we een bijlage met de namen van de pelgrimsoorden en de taxe van afkoop anno 1338.

9) ALGEMEEN

FRANS DE POTTER en BROECKAERT

GESCHIEDENS VAN SINT-DENIJS-WESTREM.

Jaarboek van de Heemkring Scheldeveld. Vereniging voor lokale geschiedenis van de streek tussen Leie en Schelde. Jaarboek VI. 1976. blz. 8-50. Sint-Martens-Latem 1976. Redaktiesekretaris Jaarboek : Jan Van Rompaey, Sint-Martens-Latem. Offsetdruk Vita, 9750 Zingem.

Het Jaarboek publiceert integraal de Geschiedenis van Sint-Denijs-Westrem van de historici Frans De Potter en Jan Broeckaert, niet in similé maar in de huidige spelling met enkele aanvullende gegevens en vertaling van latijnse teksten. Vermelden we voor het Land van Aalst : Gijzelbrecht van Zottegem verklaart in een akte van 1221 van de maand mei dat zijn broer ridder Geeraart aan de abt van de Sint-Pietersabdij te Gent leenhulde heeft gedaan over 225 bunder woestijn die zich uitstrekten van de Maalte en Scheldeveld tot aan Sint-Martens-Latem. Sint-Denijs-Westrem stond rechterlijk en bestuurlijk onder de wet van de heerlijkheid Overmeers, samengesteld uit de dorpen Afsnee, Sint-Denijs-Westrem, een deel van Sint-Martens-Latem en Nazareth en de Assels te Drongen. Na eeuwen behoord te hebben aan de Borluut's kwam de heerlijkheid Overmeers op 11 maart 1750 aan Ferdinand van Brunswijk-Luneburg, kanunnik van Sint-Baafs te Gent en heer van Oombergen. Sedert het sluiten van de kapel van het Putje te Maaltebrugge zouden de aldaar bewaarde H.H. Hosties overgebracht zijn naar de kerk van Ledeberg, waarover op 16 april 1804 de bisschop van Gent een onderzoek liet instellen.

10) ALGEMEEN

THEO VAN KERSCHAVER

DE KAPEL "HET PUTJE" TE SINT-DENIJS-WESTREM.

Jaarboek van de Heemkring Scheldeveld. Vereniging voor lokale geschiedenis van de streek tussen Leie en Schelde. Jaarboek VI. 1976. blz. 67-89. Vijftien illustraties. Sint-Martens-Latem 1976. Redaktiesekretaris Jaarboek : Jan Van Rompaey, Sint-Martens-Latem. Offsetdruk Vita, 9750 Zingem.

De kapel "Het Putje" op Maaltebrugge kan men noemen een boete- of verzoeningskapel, die met de tijd en door de omstandigheden uitgegroeid is tot bedevaartkapel ; ze werd immers opgericht ter uitboeting van de heiligschennende diefstal, gepleegd in de Sint-Maartenskerk te Kortrijk in de nacht van 17 op 18 december 1686. De historische bijdrage geeft het relaas van de diefstal, de bouw van de kapel en in korte trekken het wel en wee van de kapel. Meermalen werd de kapel verkocht en terug opgekocht. Op 12 mei 1862 werd ze gekocht door drie priesters : door Edward Vanderschueren, onderpastoor te Sint-Denijs-Westrem, die later in 1871 overleed als pastoor van Lieferinge, door Van Besien, overleden te Gent in 1870 en door Edward De Vreese, pastoor van Sint-Denijs-Westrem, alleeneigenaar van de kapel ; toen hij in 1871 pastoor werd benoemd van Oordegem schonk hij de kapel aan de kerkfabriek van Sint-Denijs-Westrem.

11) ALGEMEEN

LEON JOUS

LES GODITIABOIS DE LA REGION DE LESSINES - FLOBECQ.

L'Intermédiaire des Généalogistes. Revue bimestrielle. Anno XXXI. n° 184. juillet 1976. blz. 263-276. Editeur responsable : M. Bergé, rue de la Poste 132, 1030 Bruxelles. Drukkerij : Efficient, rue Moreau 66, 1070 Bruxelles.

Voor wat het Land van Aalst betreft, kunnen we de volgende genealogische gegevens aanstippen : Simone Goditiabois geboren 18-10-1940 huwde in eerste huwelijk te Lessen 8-10-1960 met Louis Joseph Vancauwenberghe geboren te Ronse 21-12-1939.

id. id n° 185. septembre 1976, blz. 323-337.

Norbert Godisiabois, geboren in 1835, handelaar, huwde in 1886 met Celine-Marie-Honorine Vanderlinden, geboren te Ronse in 1862 ; Jean-Baptiste Godiciabois, geboren in 1693, brouwer te Ghoy, huwde op 23 november 1733 met Marie-Anne Vanderhaeghen, dochter van Philippe ze was geboortig van Everbeek en overleed te Ghoy op 13-12-1749. Van hun dochter Marie-Catherine geboren in 1734, was meter Catherine Van-

depaere (= Van de Perre ? ?) uit Everbeek en van hun dochter Marie-Angeline, geboren in 1739, was peter en meter : Antoine Willems uit Everbeek en Marie Spitaels uit Zarlardinge. Van Jean-Baptiste Godisiabois, gedoopt te Ghoy 17-3-1740, was peter Joseph Lampo uit Everbeek. Van Prosper-Joseph geboren te Ghoy 4-1-1796 was peter Dominique Munie uit Everbeek. Charles-Louis Goditiabois, gedoopt te Ghoy 9-10-1852 ging op 13-11-1878 te Lessen een tweede huwelijk aan met Hortense Venpevenage, geboren te Zarlardinge 13-12-1853, dochter van Alexander en Pauline Venskens die overleed op 1-12-1934. Lucien Goditiabois geboren op 22-10-1911 huwde te Overboelare op 5-12-1946 met Suzanne De Boe ; twee van hun vier kinderen zijn geboren te Geraardsbergen : Anne-Marie op 29-8-1948 en Véronique op 12-11-1962. Jean-François-Joseph Goditiabois, geboren 14-3-1804, huwde op 23-7-1835 te Lessen met Marie-Rose Guerlusse, geboren te Wodecq 27-2-1809 en vestigden zich te Velzeke-Ruddershove. Van Veronique, Josephe Goditiabois, geboren op 12-2-1741 was peter Antoine Flameng van Zarlardinge, van Marie-Florence, geboren op 6-9-1744 was peter François Postiau van Zarlardinge. Charles-François Goditiabois, geboren op 4-12-1865, landbouwer te Ghoy, huwde op 27-6-1895 met Julie Maertens, geboren te Goeferdinge in 1866. Nicolas-Jh. Goditiabois, geboren op 4-1-1762, huwde eerste maal te Ghoy op 26-4-1786 met Marie-Judith Desmette, geboren te Denderwindeke, dochter van Cornil Desmette en Philippine Dubreucq uit Goeferdinge.

id. id. n° 186, november 1976. blz. 402-415.

Jacques Gidisiabois geboren 18-4-1708 huwde in eerste huwelijk te Ghoy op 13-2-1736 met Adrienne-Françoise Menschaert, geboren te Appelterre rond 1715, dochter van Jan, zij overleed te Ghoy op 24-1-1742. Marie-Catherine-Therese, geboren op 21-10-1748 en overleden te Ellezelles op 28-9-1814, huwde te Flobecq op 16-8-1781 met Constantin Nasschaert of Rascort, klompenmaker, geboren te Aspelare rond 1758, zoon van Jan en Peternelle Ycaute (= Eechoute ? ?). Mathias-Joseph Godisiabois, geboren op 24-2-1743, in de tijd van zijn huwelijk parochiaan van Zarlardinge, huwde te Everbeek op 25-10-1770 met Anne-Therese Spitaels, 33 jaar oud, dochter van Josse en Marie-Anne Fay. Jean-Baptist-Martin Godiciabois geboren op 13-8-1763 huwde te Overboelare met Marie-Catherine van der Meinsbrughen ; van hun zoon Pierre-Joseph, geboren te Deftinge op 7-1-1794 waren peter en meter : Jean-Baptist van de Minsbrughen uit Boelare en Marie-Rose Goditiabois van Deftinge ; hun dochter Marie-Anne werd geboren te Overboelare 24-12-1788. Marie-Rose Godiciabois, geboren op 4-12-1767, huwde te Deftinge op 22-4-1788 met Jean-Baptist Herregodts uit Deftinge. Marguerite-Clemence Godisiabois, geboren op 26-6-1885 huwde op 23-6-1906 te Lessen met Cyrille Vanderkindere, geboren te Overboelare op 19-5-1886, zoon van Forbaix-Victor en Marie-Amelie Haegeman. Marie-Anne, geboren op 18-2-1701, huwde in tweede huwelijk met Jean-Jacques Cambier, geboren te Wodecq rond 1711, weduwnaar geworden herhuwde hij op 19-11-1771 te Ghoy met Angelique Vandenbos-

sche, geboren te Oudenhove (Sint-Maria-Oudenhove ? of Sint-Goriks-Oudenhove ? ?) rond 1751 dochter van Albert. Druon-Amand Godisiabois, geboren op 9-10-1752, huwde te Parike op 7-11-1771 met Jeanne-Catherine Mathys ; in 1825 verbleef ze op Everbeek. Te Parike hebben ze elf kinderen grootgebracht. Hun achtste kind, Juste, geboren op 31-8-1786, fabrikant, overleed te Ellezelles op 21-3-1871 huwde te Ellezelles op 23-11-1815 met Rosalie Devleeschouwer, geboren te Schorisse op 15 ventose an IX, dochter van Pierre en Marie-Therese Créteur. Pierre-Jh. Gaudisiabois, geboren op 12-8-1753 huwde op 9-11-1784 met Anne-Catherine Vanwymeersch, geboren te Schorisse rond 1754, dochter van Jozef en Elisabeth Schittecate. Anne-Jh. Gaudisiabois, geboren op 7-11-1764, huwde te Ghoy op 17-2-1791 met Servais Hendrickx, geboren te Onkerzele in 1761, zoon van Maximiliaan en Elisabeth Paridaens. Jean-Martin Gaudisiabois, geboren op 12-3-1751 en overleden te Moerbeke (Gb.) op 16-2-1818, hij was gehuwd met Jeanne Vincke, geboren te Onkerzele en overleden te Moerbeke (Gb.) op 28-9-1810 ; van hun acht kinderen is André-Joseph geboren te Moerbeke (Gb.) in 1778, Augustin in 1782 te Onkerzele, Maria in 19-3-1785 te Moerbeke (Gb.), Joseph op 30-1-1787 te Moerbeke (Gb.), Colette op 28-11-1791 te Moerbeke (Gb.), Pierre op 18-4-1796 te Moerbeke (Gb.) en François op 11-4-1779 te Onkerzele.

12) ALGEMEEN

BIJDRAGEN TOT DE BRONNEN EN DE STUDIE VAN HET GEESTESLEVEN IN DE NEDERLANDEN. HET INTELLECTUEEL LEVEN IN DE WINDESHEIMSE KLOOSTERS IN BELGIE (15°-18° EEUW). (Vervolg).

Archief- en Bibliotheekwezen in België. Driemaandelijks tijdschrift van de Vereniging van Archivarissen en Bibliothecarissen 1976. Deel XLVII nrs. 3-4. blz. 613-643. Uitgegeven met de steun van het Ministerie van Nationale Opvoeding en de Universitaire Stichting. Redaktie : Koninklijke Bibliotheek, Keizerslaan 4, 1000 Brussel. Drukkerij : George Michiels, 3700 Tongeren.

De lijst Incunabelbezit van het Rooklooster van Machiels-Van Peteghem vermeldt volgens de auteur M. Smeyers, een paar boekdrukken van Dirk Martens te Aalst : Pectorale dominicae passionis, Aalst, Theodoricus Martens ca 1486-1492, het werk berust in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel en Horologium aeternae sapientiae, Aalst, D. Martens 1486-1492, wordt bewaard in de Knl. Bibliotheek van Stockholm. Verder bevat deze rubriek nog een bijdrage van R. De Keyser over de bibliotheek en het archief van Ten Hole te Melle.

13) ALGEMEEN

M. GYSSELING

DRIES.

Naamkunde. 7° Jaargang. 1975. aflevering 3-4. blz. 258-265. Mededelingen van het Instituut voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis te Amsterdam. Redaktieadres : Instituut voor Naamkunde, Blijde Inkomststraat 21, 3000 Leuven. Drukkerij : Orientaliste, Leuven.

Historische en taalkundige studie van het woord dries dat twee betekenissen heeft : tijdelijk rustend akkerland en dorpsplein : Veruit de oudste vermelding is te vinden in de Liber Traditionum van de Sint Pietrsabdij te Gent uit de jaren 814-840, kopie van het jaar 941 : "thriusca modicos V" en betekent hier rustend akkerland. De eerstgenoemde vermelding van rustend akkerland moet wel de oudste zijn, gezien de aanzienlijk ruimere verspreiding van die betekenis in de Nederlanden, heel Noord-Duitsland, Wallonië en Noord-Frankrijk. Uit het Land van Aalst staat genoteerd : "1201 terra que iacet iuxta driscum" de dries te Meerbeke, hier ongetwijfeld met de betekenis van dorpsplein ; 1227 Razo de Drisco, cijnsplichtige te Bavegem ; 1227 1/2 daghmael driesch te Munkzwalm, met de betekenis van rustend akkerland.

14) ALGEMEEN

Dr. PAUL HUYS

KUNSTSCHILDER JOS VERDEGEM (1897-1957).

Vlaamse Stam. Tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. 12° Jaargang, nr. 12, december 1976. blz. 647-650. Eén illustratie. Redaktieadres : Centrum voor Familiegeschiedenis, Wolstraat 39, 2000 Antwerpen. Drukkerij : Cailliau, Oostende.

Dr. Paul Huys, Kultureel Advizeur, Dienst Kulturele Aangelegenheden, Provincie Oost-Vlaanderen, tekent in dit kort bestek de figuur van kunstschilder Jos Verdegem, geboren Gentenaar en in Gent overleden. Zijn grootste aktiviteit lag in de periode tussen beide wereldoorlogen. Na de tweede wereldoorlog geraakte hij op de achtergrond. De beproevingen van de naoorlogse dagen hebben zijn levenseinde verhaast. Na het overlijden van zijn Franse vrouw, Alice Ernestine Rogoley, geboren te Dijon op 1-8-1895 en te Gent overleden op 30-11-1936, herhuwde hij te Ledeberg op 1-12-1937 met Elza-Alice-Marie-Louise Vervaene, geboren te Melle op 1-10-1915.

15) ALGEMEEN

G.F. TANGHE

HET VERZET DER VISSCHERS EN ZEEBADERS OF DE BESCHRYVING VAN BLANKENBERGHE. PAROCHIEBOEK OF BESCHRYVING VAN HEIST. PAROCHIEBOEK OF BESCHRYVING VAN MEETKERKE. BESCHRYVING VAN RAMSCAPELLE (DISTRICT BRUGGE) PAROCHIEBOEK VAN UYTKERKE. BESCHRYVING VAN VLISSEGEM. PAROCHIEBOEK OF BESCHRYVING VAN WENDUINE (IN 'T LATIJN VEN- OF WENDUNUM). PAROCHIEBOEK OF BESCHRYVING VAN ZUIJENKERKE. BAND III.

55 blz. Brugge. Drukkerij : De Scheemaecker-Van Windekens, zonder jaartal. 24 blz. Brugge. Drukkerij De Scheemaecker-Van Windekens, 1861. 32 blz. Brugge. Drukkerij De Scheemaecker-Van Windekens, zonder jaartal. 14 blz. Rousselaere, 1857, by David Vanhee, boekdrukker. 136 blz. Brugge, 1870, Drukkerij : Wed. De Schryver-Van Haecke. 14 blz. Rousselaere, 1856. by David Vanhee, boekdrukker. 42 blz. Brugge, 1868, Drukkerij : De Scheemaecker-Van Windekens. 31 blz. Brugge, zonder jaartal. Drukkerij : De Scheemaecker-Van Windekens. Facsimilédruk in één band. Uitgave Familia et Patria, Handzame. 1976. Prijs : 500 fr.

Petrus Joannes De Meester, geboren te Roeselare, was pastoor van Heist van 1823 tot 1827 en nadien pastoor van Schelderode. Joannes Fransiscus De Muynck, geboren te Sint-Laureins, pastoor van Heist van 1827 tot 1832, nadien pastoor van Vosselare en overleed in 1851 als pastoor van Meldert, 56 jaar oud. Joannes-Baptista Standaerd, geboren te Lembeke, was in 1826 pastoor van Ramskapelle ; was voorheen onderpastoor te Meulebeke en pastoor van Sint-Maria-Oudenhove en na zijn pastoorschap te Ramskapelle pastoor te Wieze in 1834.

16) ALGEMEEN

G.F. TANGHE

PAROCHIEBOEK VAN AUTRYVE, BEVATTENDE DE BESCHRYVING VAN DEZE GEMEENTE. BESCHRYVING VAN BISSEGEM. BESCHRYVING VAN HEULE, GEVOLGD DOOR HET LEVEN VAN DEN HEILIGEN JOB DIE ALDAAR VEEL GEEERD WORDT. PAROCHIEBOEK OF BESCHRYVING VAN OOTEGHEM. PAROCHIEBOEK VAN SWEVEGHEM. BESCHRYVING VAN TIEGHEM. ANSEGHEM. AELBEKE. BAND X.

94 blz. Brugge, drukker noch jaar vermeld. 88 blz. drukker noch jaar vermeld. 31 blz. Rousselaere, 1856, by D. Vanhee, boekdrukker. 150 blz. Brugge, 1866. Drukkerij : Wed. De Schryver-Van Haecke. 31 blz. drukker noch

jaar vermeld. 12 blz. uit Standaerd van Vlaenderen 11-11-1852 en 13-11-1851. Facsimilédruk in- één band. Uitgave Familia et Patria, Handzame. 1976. Prijs : 500 fr.

Joannes-Baptista Deconinck, geboren te Zomergem, voorheen onderpastoor te Petegem-Oudenaarde, daarna twee jaar pastoor van Erondegem, werd pastoor van Outrijve en overleed er op 29 juni 1820. Bernardus Plantson, geboren te Kwaremont in 1784, eerst onderpastoor te Nazareth, werd pastoor van Outrijve en overleed er op 13 juli 1847. Het geslacht van Braeckel was heer van Outrijve ; Razo van Kortrijk, ridder en heer van Brakel, stierf in 1333 en ligt begraven in het koor van de kerk van Opbrakel. J.G. Sterck, pastoor van Bissegem, overleed bij zijn familie te Aalst op 18 december 1776. Het in 1853 opgerichte klooster van Bissegem werd en wordt nog betrokken door de Zusters van Deftinge. Fransiscus van Coppenholle, pastoor van Zwevegem, werd geboren te Zulzeke op 2 februari 1702, werd kanunnik van Sint-Baafs te Gent, werd zelfs vicaris-capitularis, hij overleed te Brugge bij zijn broer op 26 april 1752, in ouderdom van 51 jaar. Joannes-Fabianus Odou, geboren te Moorsele 1788 werd onderpastoor te Sint-Lievens-Houtem in 1811, in 1834 pastoor te Zwevegem en overleed aldaar op 8 april 1865. Konstantinus-Vitalis Rogez, geboren te Dadizele in 1806 was eerst professor aan het bisschoppelijk kollege van Geraardsbergen, later pastoor van Sint-Baafs-Vijve en in 1865 pastoor van Zwevegem.

17) ALGEMEEN

CARLOS BOURGEOIS

TENTOONSTELLING VAN OOST-VLAANDEREN, EEN BLOEM VAN EEN PROVINCIE.

Gemeentekrediet van België. Driemaandelijks tijdschrift. 30° Jaar. nr. 118, oktober 1976. blz. 257-264. Acht illustraties. Uitgave Gemeentekrediet van België. Pachecolaan 44, 1000 Brussel. Drukkerij : Association Intercommunale de Mecanographie, 4000 Liège.

1976 was voor ons land het jaar van de provincies. Oost-Vlaanderen kwam aan de beurt met een prachtige tentoonstelling in Pasage 44, te Brussel. De tentoonstelling had als titel : Oost-Vlaanderen, een bloem van een provincie. Vier aspekten van onze provincie werden tentoongesteld : de kunst, de ekonomie, het onderwijs en het toerisme met vrijetijdsbesteding. Een paar details betreffende het Land van Aalst : een volkse schilderij uit de Sint-Goedelekapel te Moorsel, de Zwalmroute en de boekdrukker Dirk Martens van Aalst.

18) ALGEMEEN

GEKLASSEERDE GEBOUWEN IN ONZE STREEK.

Gazette van Oudenaarde. Maandelijks info-kalender. Stad Oudenaarde. 4° Jaargang, nr. 4, december 1976. Toeristische Dienst. Stadhuis, 9700 Oudenaarde.

Zijn onlangs op de lijst van beschermde monumenten geplaatst : de woonhuizen Dorpstraat nr. 25 en 27 te Schorisse, de kerkhofmuur rond de Sint-Ursmaruskerk te Deftinge en het orgel van de Onze Lieve Vrouw Hemelvaartkerk te Steenhuize-Wijnhuize.

19) ALGEMEEN

BERTEN DE KEYZER

TYPISCHE DORPSKERKEN IN DE VLAAMSE ARDENNEN.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 4, juli-augustus 1976, blz. 133-138. Zes illustraties. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

Over de betekenis van de benaming Vlaamse Ardennen is sedert jaren heel wat geredekaveld. En niet minder over de geografische ligging ervan. Waar liggen de grenzen van de Vlaamse Ardennen ? De auteur snijdt dit paar kwesties eventjes aan, maar laat het daarbij. Wat de Zuid-Oostvlaming echt dwars zit, is het feit dat de meeste schrijvers van toeristische bijdragen voor Vlaamse Ardennen schijnen te aanzien dat gebied dat ligt in de driehoek Ronse-Oudenaarde en Schorisse. Lezenswaardige bijdragen over de andere helft Vlaamse Ardennen, de oostelijke kant, : van Nederbrakel naar Geraardsbergen en van Nederbrakel naar Zottegem, krijgen we zelden onder ogen. Dit tekort belooft de auteur van deze bijdrage in de toekomst aan te vullen. Het gebied dat zijn betoog bestrijkt is het geeikt patroon : de driehoek Ronse-Oudenaarde-Schorisse. Als typische dorpskernen beschrijft hij : Nukerke, Etikhove, Maarke-Kerkem, Schorisse, Zegelsem, Sint-Kornelis-Horebeke, Zulzeke, Melden, Kwaremont, Berchem en zo maar vliegensvlug citeert hij Nederbrakel en Opbrakel die, zoals hij het schrijft "buiten de lijn van de eerder vernoemde dorpjes" liggen.

20) ALGEMEEN

W. KERCKHAERT

VAN HEUVELS EN GLOOIINGEN IN DE VLAAMSE ARDENNEN.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 4, juli-augustus 1976. blz. 139-142. Vier illustraties. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

"Het feit dat de naam Ardennen erop wijst dat de streek heuvelachtig is, wat dan ook weer veronderstelt dat er hoogten en valleien zijn, betekent dat er een aantal in Oost-Vlaanderen onvermoede aspekten terug te vinden zijn in verband met landschappelijk schoon", dit neemt de auteur als grondgedachte van zijn schets. Summier tekent hij het landschap, de molens en de bergen. Met de zinsnede "Er is nog zoveel... maar het moet meestal nog ontdekt worden... ook door ons", sluit hij zijn bijdrage af. We beamen dit volledig. Onze Vlaamse Ardennen zijn nog niet voldoende gekend en gewaardeerd.

21) ALGEMEEN

G. VAN SEVEREN

HET LANDSCHAP IN ZUID-OOST-VLAANDEREN VROEGER EN NU.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 4, juli-augustus 1976. blz. 143-145. Drie illustraties. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

Meer historische kijk op het landschap in Zuid-Oost-Vlaanderen. Volgens de auteur wijst het landschap op een vroeg-middeleeuwse oorsprong. Een paar kaartjes, een van de provincie Oost-Vlaanderen en een van Zuid-Oost-Vlaanderen tonen dat aan.

22) ALGEMEEN

M.J. TULLEKEN

DE VLAAMSE ARDENNEN ALS INSPIRATIEBRON VOOR DE KUNST.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 4, juli-augustus 1976. blz. 146-148. Twee illustraties Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

Steekproef in de grote lijnen van onze Vlaamse kunstgeschiedenis met betrekking tot onze Vlaamse Ardennen. Bijzonder nadruk legt de auteur op de huidige pleiade kunstenaars en vrijetijdsbesteders die zich vooral bezighouden met de schilderkunst. De Vlaamse Ardennen tellen een hele reeks van deze kunstenaars. Nukerke staat bekend om zijn kunstschildersatelier.

23) ALGEMEEN

N.K.

DE DENDERSTREEK, WAAR DE ROMANTIEK VERLEDEN HEET.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 6, november-december 1976. blz. 187-193. Zeven illustraties. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

Komen in aanmerking : "het flikflooien" van de Dender, "de relieken" kasteel van Idegem en Steenhuize-Wijnhuize, "het verleden" van Woubrechtegem en Aaigem, "de weemoed" in de oevers van de Dender tussen Appels en Dendermonde. In feite is het hele betoog in hoofdzaak gewijd aan de Dender, maar dichterlijk benaderd.

24) ALGEMEEN

BERTEN DE KEYZER

TYPISCHE DORPSKERNEN IN DE DENDERSTREEK.

Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 6, november-december 1976. blz. 181-186. Vijf illustraties.. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmelle, Mariakerke-Gent.

Zoals schrijver zelf verklaart is dit het laatste gewest in onze provincie om uit te kijken naar de typische dorpskernen. Na enkele beschouwingen en een paar nota's over de Dender, zet hij zijn verkennersroute in te Dendermonde, route die verder loopt over Mespelare, Gijzegem, Hofstade, Erembodegem, Welle, Denderhoutem, Smeerebbe, Idegem en eindigt te Schendelbeke met het excuus dat alle dorpen aan de Dender niet in het vizier kunnen worden genomen.

25) ALGEMEEN

FR. NACKAERTS

OPEN LUCHT KRUISEN IN VLAANDEREN.

Het Teken. Maandblad uitgegeven door de paters Passionisten. Jaargang 49, nr. 2, juli-augustus 1976. blz. 55-58. Eén illustratie. Hoofdredaktie : Ernest Henau, Mechelsesteenweg 92, 1970 Wezembeek-Oppem. Drukkerij : I. Van Mechelen, Schoten.

In het Land van Aalst en tevens ook in de ganse provincie Oost-Vlaande-

ren bestaan nog twee marktkruisen : te Ename op het marktplein een ongeveer zes meter hoog stenen kruis en te Sint-Lievens-Houtem dat schijnt opgericht te zijn in 1256.

id. id. nr. 3, september 1976, blz. 76-80.

Vrijkruisen houden verband met plaatsen die genoten van bepaalde vrijheden, immuniteiten of privilegien. Zo, onder meer, zou te Geraardsbergen, bij de stichting van de stad in 1068 door Boudewijn VI, graaf van Vlaanderen en Henegouwen een stenen kruis op de markt zijn opgericht ten teken van de vrijheid van de poorters. Dat kruis komt nog altijd voor op het wapenschild van de stad. Zoen- of boetekruis zou voor het Land van Aalst slechts te vinden zijn te Herdersem.

26) ALGEMEEN

J. VRANCKEN

HET REGISTER VAN DE CONFRERIE VAN HET H. SCAPULIER TE KESTER.

Het Oude Land van Edingen en omliggende. Tijdschrift van de Gewestelijke Kring voor Oudheidkunde, Geschiedenis en Heemkunde van Zuid-Pajottenland. Jaargang IV. nr. 3, september 1976. blz. 211-214. Redaktiesekretaris : Pater August Roeykens, Kapucijnenstraat 5, 1390 Edingen. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt.

Het register dateert van 1655. Er zijn ook leden ingeschreven uit de parochies Denderwindeke en Ophasselt. Schrijver vermeldt echter de namen niet.

27) ALGEMEEN

OUDE VLAAMSE HOEVEN.

Bijlage in Toerisme in Oost-Vlaanderen. Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen. 25° Jaargang, nr. 5, september-oktober 1976. Redaktie en beheer : Koningin Maria-Hendrikaplein 27, 9000 Gent. Drukkerij : L. Vanmeile, Mariakerke-Gent.

In het Land van Aalst : goed ter Keukenen te Mere, het hof ter Kwader Meer te Aalst, het goed te Lambroek te Erembodegem, het goed te Lammersvelde te Steenhuize-Wijnhuize, het hof te Landegem te Oordegem, het hof te Landuit te Denderleeuw, het goed te Landuit te Mere, het goed te Langakker te Nederbrakel, het goed te Langdries te Balegem, het goed ter Langer Bruggen te Lemberge.

id. id. nr. 6, november-december 1976.

Het goed te Latem te Aalst, het goed te Latem te Heldergem, het hof ter Lazarien te Aalst, het goed ter Lede te Ledeberg, het hof ter Leedbrugge te Denderleeuw, het hof te Leene te Grotenberge, het goed te Leeuwergem te Moerbeke.

28) ALGEMEEN

M. STEELS

ENKELE BESCHOUWINGEN OVER DE BEVOLKING VAN LEDEBERG, GENTBRUGGE EN SINT-AMANDSBERG IN HET JAAR 1900.

Heemkundig Genootschap Land van Rode. Driemaandelijks tijdschrift. December 1976. Gestencild. Geen bladzijdenummering. Verantwoordelijke uitgever : G. Waeytens, Jef Vandermeulenstraat 42, 9219 Gentbrugge.

De eerste volkstelling in ons land dateert van 1846, de andere volgden in 1856, 1866, 1880, 1890 en 1900. Aan de hand van verschillende tabels geeft steller de wettelijke bevolking van Ledeberg, Gentbrugge en Sint-Amandsberg, de verdeling van de bevolking in leeftijdsgroepen uitgedrukt in %, het overzicht van het aantal ongeletterden uitgedrukt in % in 1900 en de verdeling van het % ongeletterden in leeftijdsgroepen.

29) ALGEMEEN

FILIP LEMMENS

REPERTORIUM VAN DE XIX°DE EEUWSE BIDPRENTJESPORTRETTEN.

(LII).

Vlaamse Stam. Tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Maandblad van de Vlaamse vereniging voor Familiekunde. 12° Jaargang, nr. 9, september 1976. blz. 479-482. Twee Illustraties. Redaktieadres : Centrum voor Familiegeschiedenis, Wolstraat 39, 2000 Antwerpen. Drukkerij : Cailliau, Oostende.

Zijn uit het Land van Aalst : Vermeersch Albertus, Maria, Josephus, geboren te Maldegem 29-3-1808 en overleden te Sint-Niklaas 10-4-1876, leraar aan het bisschoppelijk kollege te Geraardsbergen in 1831, was ook pastoor te Ronse Sint-Maarten in 1846, nadien pastoor-deken van Sint-Niklaas. Vermeersch Ireneus, Maria, Augustus, Desiderius, geboren te Bassevelde 25-12-1821 en overleden 14-12-1876, was pastoor van Elst. Vermeire Petrus, Josephus, geboren te Hamme in 1799 en overleden te Kruibeke 14-4-1869, was pastoor van Elene in 1831. Versluys Carolus, Ludovicus, geboren te Zomergem 28-11-1832 en overleden te Schorisse

op 5-10-1889, was coadjutor te Nederhasselt, later pastoor van Schorisse. Verstraete Melanie, geboren te Gent op 31-10-1849 en overleden te Ledeberg op 14-12-1897, echtgenote van Edmond Carnewal.

id. id. id. nr. 10, oktober 1976. blz. 535-538. Vier illustraties.

Verstraeten Alida, Pauline, geboren te Bottelare op 20-10-1824 en overleden te Gavere op 22-1-1873. Verstraeten Esther, Emma, Marie, geboren te Bottelare op 16-9-1840 en overleden te Elsene op 23-7-1876, geprofest als Zuster van Liefde - Zuster Marie-Valerie - in 1865. Verstraeten J.B. geboren te Gontrode op 7-9-1802 en overleden en aldaar op 3-10-1886, burgemeester van Gontrode. Verstraeten Maria, Clementina, geboren te Vlierzele op 17-3-1834 en overleden te Wetteren op 27-10-1882. Verstraeten Marie, Josephine, geboren te Sint-Goriks-Oudenhove op 27-5-1848 en overleden te Nederbrakel op 14-11-1875, intrede bij de Zusters van het H. Hart van Maria te Nederbrakel - Zuster Marie-Louise - geprofest in 1867. Verstraeten Richardus, geboren te Sint-Goriks-Oudenhove op 17-12-1841 en aldaar overleden op 15-6-1885, burgemeester. Verstraeten Theodore, Joseph, geboren te Bottelare op 19-9-1830 en overleden te Gavere op 18-1-1886, zoon van Charles en Marie, Rosalie Van den Meersschaut, hij was notaris, schepen en schatbewaarder van de Kerkfabriek. Verstraeten Theofile, Marie, geboren te Bottelare op 27-12-1832 en overleden te Lerwick (Shetland Eilanden) op 30-5-1871, priester gewijd te Gent in 1858, vertrok naar de Noordpool-missie, Fär Oer Eilanden, op 14-7-1859, naar de Shet Eilanden in 1860, waar hij te Lerwick een kerk bouwde.

id. id. id. nr. 11, november 1976, blz. 605-608. Vier illustraties.

Vinckier Joannes, Constantinus, geboren te Rumbeke op 24-6-1792 en overleden te Maldegem op 12-8-1872, in 1813 naar Wezel verbannen, priester gewijd in 1817, onderpastoor te Lovendegem in 1817, pastoor te Gentbrugge in 1825 en in 1832 te Maldegem. Vindevoghel Romanus, Marcellinus, geboren te Melden op 30-3-1813 en aldaar overleden op 14-1-1894, weduwnaar van Amelia Van Butsele, echtgenoot van Victorine Petit, lid van het Armbestuur en Kerkfabriek sedert 1845.

id. id. id. nr 12, december 1976. blz. 631-634. Vier illustraties.

Weyn Eduardus, overleden te Aalst op 16-6-1878 in ouderdom van 61 jaar, jezuiet, gedurende dertien jaar was hij direkteur van de congregatie van de Jonge Dochters te Aalst. Willems Petrus, Fransiscus, geboren te Zomergem, op 26-3-1781 en overleden te Sint-Niklaas op 20-3-1861, priester gewijd in 1808, was onder meer onderpastoor te Geraardsbergen in 1812, later superior van het Klein Seminarie te Sint-Niklaas.

30) AALST

PETRUS VAN NUFFEL

DE DUITSCHERS IN AALST 1914-1918.

260 blz. Aalst 1920. Anastatische heruitgave met 233 bijgevoegde foto's. Gebonden. 1976. Uitgave van het Genootschap voor Aalsterse Geschiedenis 1976-1986. nr. 1. Inleiding en illustratiemateriaal van Jos Ghysens. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt. Prijs : 650 fr.

De bevolking van Aalst en omliggende krijgen ruimschoots de gelegenheid zich goed te informeren over twee oorlogen en twee lange, doorworstelde bezettingen. Bij de Drukkerij-Uitgeverij Veys te Tielt verscheen in 1973 : "Aalst 1940-1944 Een stad onder Duitse bezetting" van Jos Ghysens en in 1975, verscheen bij dezelfde uitgever "Aalst. Zomer 1940", ook van Jos Ghysens en Jacques De Vos, werken die we in de vorige nummers hebben besproken. Ook bij de Drukkerij-Uitgeverij Veys verscheen onlangs een anastatische heruitgave van "De Duitschers in Aalst 1914-1918", geschreven door Petrus Van Nuffel. (1871-1939). Met deze heruitgave betracht het Genootschap het stimuleren en verspreiden van de plaatselijke geschiedenis. Het wil nieuw bloed geven aan de belangstelling voor oudere, belangrijke geschiedkundige uitgaven. De promotoren verantwoorden hun keuze van het boek met een dubbele waardebepaling : eerstens, de historische betekenis van het werk en tweedens de grote verdienste van de schrijver hem toegekend door zijn vele geschiedkundige publikaties. Petrus Van Nuffel was dichter, toneelschrijver, geschied- en heemkundige, die honderde bijdragen schreef voor een veertigtal tijdschriften, week- en dagbladen van zijn tijd. Hij is ook de gewaardeerde auteur van Alostum Religiosum, Beelden en Schetsen uit den Besloten Tijd. Aalst 1911. Bij kritische ontleding van De Duitschers te Aalst zal de lezer wel gekonfronteerd worden met de romantische verwerking en het verouderd zijn van de letterkundige hoedanigheid. Maar daar tegenover staat rijst de berg archiefproza met zapige anekdoten, met de rijkdom van plaatselijke en folkloristische kennis. Twee jaar heeft de auteur eraan gewerkt, dat in volle bezetting, met gevaar van bespieding en verklikking. Het werk verscheen pas einde 1920, in wekelijkse afleveringen van acht grote bladzijden, gedrukt in twee kolommen, via de Aalsterse krant De Volkstem. Hebben de Aalstenaars uit die tijd de afleveringen tot de laatste letter gelezen, de Aalstenaar van vandaag kan het gebundeld werk evengoed lezen, maar met een andersgerichte belangstelling. namelijk, om de massa historische feiten die gebruiksklaar liggen voor de lokale geschiedenis. De editie van 1920 verscheen zonder illustraties. De foto's in de heruitgave van 1976 zijn zeldzame stukken, die voor het eerst worden gepubliceerd. Ze geven aan het werk nog meer standing. De Drukkerij-Uitgeverij Veys te Tielt bezorgde een fraaie editie.

31) AALST

YVES DELANNOY

ENGHIEN.

76 blz. 52 illustraties. Met uitslaande kaart van het stadsplan. Edition Hainaut Tourisme. 2° Edition. 7000 Mons. Imprimerie Delwarde et Cie. Enghien. Prijs : 200 fr.

De Sint-Elooikapel in de Sint-Niklaaskerk van Edingen bezit een altaarretabel dat waarschijnlijk afkomstig is uit de kartuize van Herne. Taferelen uit het leven van Onze Lieve Vrouw staan erop afgebeeld. Delen ervan uit de 16° eeuw zouden geschilderd zijn door een van de leerlingen van Pieter Coecke uit Aalst. Het werkje is een prachtige synthese van al de kunstvoorwerpen, de kerken en kapellen, de kloosters en het prachtig natuurschoon van het wereldberoemd park van Edingen, het park van de prinsen d'Arenberg. We raden onze lezers aan een speciaal bezoek aan Edingen te brengen. Edingen ligt in de onmiddellijke nabijheid van het Land van Aalst en deze stad is door onze eigen mensen te weinig gekend. Een bezoek aan het Kapucijnenklooster mogen ze niet vergeten, daar wordt het archief van de prinselijke familie d'Arenberg bewaard ; daar ontdekt men eveneens een klein, maar kunstvol museum en de grafkelder van de prinselijke familie d'Arenberg-de Croy, die een afdalen in de diepte waard is. De kloosterkerk bergt waardevolle stukken.

32) AALST

R. JENNES

ANTWERPEN : 175 DAGEN BLINDE TERREUR VAN DE V. WAPENS.

Spiegel Historiael. Maandblad voor Geschiedenis en Archeologie. 12° Jaargang. nr. 1, januari 1977. blz. 31-37. Twaalf illustraties. Uitgave : Fibula-Van Dishoeck, Postbus 268, Haarlem.

Bijdragen over de Tweede Wereldoorlog bestempelen doorgaans de V. wapens van Duitsland als een blinde terreuraktie enkel en alleen gericht op Londen. Aanvankelijk waren de V. bommen op Engeland gericht, maar het staat vast dat de streek van Antwerpen in de winter 1944-1945 meer vliegende bommen te verwerken kreeg dan heel Engeland. En waarom ? Omdat Antwerpen een havenstad is, de slagader van de bevoorradingen van de geallieerde legers. Niet enkel het Antwerpse, maar ook Vlaanderen en Wallonië kregen hun deel. De auteur, Belgisch legerofficier, en stagiair aan de School voor Militaire Administrateurs, geeft in zijn artikel drie veelzeggende tabellen, waar ook Aalst - en hier is wel bedoeld het Aalsterse - vermeld wordt. In Aalst ontploften 36 V. bommen, werden 936 gebouwen beschadigd en vielen 130 doden. Een stuk militaire geschiedenis met als hoofdthema de V. bommen op onze gewesten. De ouderen onder ons zijn dat schrikbeeld nog niet vergeten.

33) AALST

Dr. G. RENSON

KAPELLEN TE HALLE.

Eigen Schoon en De Brabander. Tweemaandelijks tijdschrift van het Koninklijk Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaamse Brabant. LVIV° Jaargang, nrs. 7-8-9, juli-augustus, september 1976. blz. 372-384. Veertien illustraties. Voorzitter van de Raad van Beheer : J. Verbesselt, Ransbeekstraat 79, 1120 Brussel. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt.

In het veld nabij het gehucht Stroppen staat de staak van Aalst, uit blauwe arduin gehouwen. Bovenaan lezen we het jaartal 1764 en op de voorzijde de namen van de verschillende dekens. In 1754 werd te Aalst de Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Halle opgericht en in 1755 deden de Aalstenaars, leden van die Broederschap, hun eerste bedevaart naar Halle.

34) AALST

MAURICE GOYENS

DE BEURZENSTICHTINGEN INGELIJFD BIJ DE COLLEGES VAN DE UNIVERSITEIT VAN LEUVEN.

Vlaamse Stam. Tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. 12° Jaargang, nr. 10, oktober 1976. blz. 505-515. Redaktieadres : Centrum voor Familiegeschiedenis, Wolstraat 39, 2000 Antwerpen. Drukkerij : Cailliau, Oostende.

De auteur, stichter-voorzitter van de Vereniging der Begevers-bloedverwant van de Studiebeurzenstichtingen van België, beschrijft in detail de dertien geciteerde studiebeurzenstichtingen. Vooral de genealogische gegevens vragen onze aandacht. Onder de stichtingen vermelden we de stichting van Pierre van Daele, anno 1581 ; in 1504 te Antwerpen geboren, deken van Sint-Maarten te Aalst, kanunnik van Onze Lieve Vrouwkerk van Antwerpen, heer van Ghestel, Ballaer, Putte en Beersele. Hij overleed in 1581. De beurzen zijn voorbehouden aan de weinig gegoede familieleden, met voorkeur voor de minst bemiddelden, alsook aan de weinig gegoede koorknapen van Onze Lieve Vrouwkerk te Antwerpen en van Sint-Maarten te Aalst.

35) AALST

J. SPANHOVE

ASSE IN 1595.

Ascania. Driemaandelijks tijdschrift over Asse, zijn streek en zijn mensen. Jaargang 19, nr. 2, zomer 1976. blz. 62-64. Uitgave van de Heemkring Ascania. Sekretariaat : Flor De Smedt, Mollestraat 5, Asse. Drukkerij : Van Geertruyen, 1700 Asse.

Bondige ontleding van het dekanaal verslag van 1595. Toentertijd was de parochie Asse onder de rechtsmacht van de landdeken van Aalst, want Asse behoorde toen tot de dekenij Aalst. Het verslag werd opgemaakt door Theodoor of Dierik Sammele, pastoor van de Sint-Maartenskerk te Aalst en deken van de dekenij Aalst. Hij was landdeken van de dekenij Aalst van 11 oktober 1585 tot aan zijn dood in 1608. Van hem worden veertien verslagen bewaard uit de jaren 1592, 1595, tot 1607.

36) AALST

HET HOF TEN EENHOORN.

Ascania. Driemaandelijks tijdschrift over Asse, zijn streek en zijn mensen. Jaargang 19, nr. 2, zomer 1976. blz. 38-62. Zes illustraties. Uitgave van de Heemkring Ascanie. Sekretariaat: Flor De Smedt, Mollestraat 5, Asse. Drukkerij : Van Geertruyen, 1700 Asse.

In de reeks pachters en eigenaars van deze oude Brabantse hoeve onderlijnen we : Thérèse De Smedt, die de naakte eigendom van 't Hof ten Eenhoorn schonk aan haar nichtje Julie De Mesmaecker, die sinds 3 mei 1865 gehuwd was met Camille Joseph Van Assche, geboren te Aalst op 3 februari 1839, zoon van Jan-Baptist en Maria Josepha Plas, een verwante van Katrien, de oude pachteres van het hof. Sedert 1970 is het hof smaakvol gerestaureerd en door de nieuwe eigenaars ingericht tot café-restaurant-barbecue en feestzaal.

37) BAARDEGEM

JAAK OCKELEY

NIET MET BLOTE HANDEN.

Ascania. Driemaandelijks tijdschrift over Asse, zijn streek en zijn mensen. Jaargang 19, nr. 3, herfst 1976. blz. 87-88. Uitgave van de Heemkring Ascania. Sekretariaat : Flor De Smedt, Mollestraat 5, Asse. Drukkerij : Van Geertruyen, 1700 Asse.

De 73 jarige weduwe Anthonette Van Damme stopte in 1765 haar molenaarsbedrijf, te Asbeek (Asse). Sinds 1722 had zij en haar man het in

pacht van de markiezin van Asse : Catharina de Cotereau, echtgenote van Philip Jozef Taye, markies van Wemmel. Anthonette Van Damme was geboren te Baardegem op 21-11-1692, huwde in 1722 te Baardegem met Pieter Van den Bossche uit Asse en na diens dood herhuwde ze te Asse in 1731 met Laurentius Van Roy. Om haar kinderen uit het eerste huwelijk niet te benadelen, trof ze bijzondere schikkingen om die kinderen veilig te stellen.

38) DENDERLEEUW

G. GUYOT

L'ABBAYE DE DILIGEM. (1720-1749) CHAPITRE VIII.

Comté de Jette. Annales du Cercle d'histoire, d'archéologie et de folklore du comté de Jette et des environs. 12° année. 1975-1976. blz. 43-78. Twee illustraties. Rédaction : F. Van Bellingen, avenue L. de Brouckère 35, 1080 Bruxelles. Offsetdruk Vita, 9750 Zingem.

Bijdrage gewijd aan de abten Henri Crockaert (1720-1744) en Henri Van Eesbeek (1744-1749). Henri Crockaert is onderpastoor geweest te Denderleeuw. Kanunnik Pierre, met zijn kloosternaam, in de wereld Herman Servaes in 1699 te Brussel geboren, is ook onderpastoor geweest te Denderleeuw.

39) EREMBODEGEM

L'INDUSTRIE DE LA PIERRE. DE L'ANCIEN REGIME A NOS JOURS. CATALOGUE DE L'EXPOSITION ORGANISEE A L'OCCASION DU COLLOQUE NATIONAL DU CENTRE D'ARCHEOLOGIE INDUSTRIELLE LE 20 NOVEMBRE 1976.

109 blz. 25 illustraties. Uitgave Administration communale de Maffle. Centre d'Archéologie industrielle. Cercle Royal d Histoire et d'Archéologie d'Ath, et de la région. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt. Prijs : 150 fr.

Op het Gemeentehuis van Maffle bij Aat ging 20 november 1976 tot 2 januari 1977 een tentoonstelling door, gewijd aan de industrie van de natuursteen, lopend van het Oud Regime tot op heden. De inrichters presenteerden dokumenten die verzameld werden en te Maffle en in de omgeving, dat is in de streek van Aat ; zo onder meer prentkaarten, oude foto's, dokumenten uit het archief van de steengroeven en werkgereedschap, wat rijkelijk aangevuld was met voorwerpen uit de musea van Luik, Sprimont en Rebecq-Rognon. De tentoonstelling liep in het spoor van de velerlei aktiviteiten van de Industriële Archeologie, die de laatste tijd grote

opgang heeft gemaakt en belangstelling heeft verwekt. Niet allen de industriële archeologie stond in het licht, doch eveneens de geologie en de geschiedenis. De natuursteenindustrie heeft in het verleden geen eersterang positie gekend zoals de kolen, de staalindustrie en de textiel. Toch nam ze in de 19° eeuw een voorname plaats in. De lezer ontdekt in de uitgebreide catalogus dokumentatie over de volgende onderwerpen : de gealogie, de steengroeven, in de streek van Aat-Lessen, het uithalen van de steen, het zagen en polijsten, de grootte van de steenblokken, kalk, energie, waterproblemen, het transport, de levering van de produkten, het kappen van de steen, de gezagvoerders over de steengroeven, de werklieden, de ligging van de steengroeven te Maffle. Een lokaliteit uit het Land van Aalst komt in dit werk voor : Erembodegem. In 1949 begon de opbouw van de nieuwe parochiekerk ; de gebruikte natuursteen kwam uit de groeven van Maffle, aldaar gekapt en leggensklaar gemaakt. Wie over de steengroeven in eigen land en over het kappen en verhandelen van de steen meer wil weten, mag deze mooie cataloog niet missen.

40) GENTBRUGGE

OUDE EN NIEUWE PLAATSNAMEN TE GENTBRUGGE.

Heemkundig Genootschap Land van Rode. Driemaandelijks tijdschrift. September 1976. Gestencild. Geen bladzijdenummering. Eén illustratie. Verantwoordelijke uitgever : G. Waeytens, Jef Vandermeulenstraat 72 9219 Gentbrugge.

De eerste aflevering laat ons onsmiddellijk zien dat de auteurs geen eigenlijke toponymische studie van Gentbrugge beogen. Wat ons aangeboden wordt, zijn losse beschouwingen die toch hun nut hebben, vooral de historische fragmenten.

41) GENTBRUGGE

GERARD WAEYTENS, WALTER PATOOR, RICHARD VAN DAMME

GESCHIEDENIS VAN GENTBRUGGE (VERVOLG 15) HET DORP GENTBRUGGE. ONTSTAAN. GROEI. GESCHIEDENIS TOT 1795. (3).

Heemkundig Genootschap Land van Rode . Driemaandelijks tijdschrift. September 1976. Gestencild. Geen bladzijdenummering. Verantwoordelijke uitgever : G. Waeytens, Jef Vandermeulenstraat 42, 9219 Gentbrugge.

Het betoog schetst de chaos, de ontreddering en de ellende veroorzaakt door de godsdiensttwisten in het Gentse in de 16° eeuw, door de plunderingen van de Malkontenten en de Spanjaards en de beeldstormers. Het feitenmateriaal is geput uit de Vlaamsche Kronijk en de Gendsche Ge-

schiedenissen van De Jonghe. Een paar bladzijden hebben volstaan om het tijdsgebeuren te Gentbrugge te tekenen van einde 16° eeuw tot aan de Franse Revolutie. Is dat niet wat weinig ?

42) GENTBRUGGE

GERARD WAEYTENS

CARNAVAL.

Heemkundig Genootschap Land van Rode . Driemaandelijks tijdschrift. September 1976. Gestencild. Geen bladzijdenummering. Verantwoordelijke uitgever : G. Waeytens, Jef Vandermeulenstraat 42, 9219 Gentbrugge.

In de reeks "Beelden uit mijn kinderjaren" vertelt de auteur over het karnavalvieren vijftig jaar geleden en welke betekenis karnaval had in de kleine wereld van de kindervermaken. Een verhaal dat doorspekt is met volkshumor, de typerende zinsneden zijn geschreven in zapige gewesttaal.

43) GENTBRUGGE

CARNAVALLIEDEREN 1900.

Heemkundig Genootschap Land van Rode . Driemaandelijks tijdschrift. September 1976. Gestencild. Geen bladzijdenummering. Verantwoordelijke uitgever : G. Waeytens, Jef Vandermeulenstraat 42, 9219 Gentbrugge.

Achtendertig karnavalliederen zijn hier samengebracht, opgenomen in eigen gewesttaal. Hebben in het verzamelen van de liederen bijzonder bijgedragen : Gaston Sorée en zijn echtgenote Leonie Vandekeere.

44) GERAARDSBERGEN

J. VANBOSSELE

DE VERLOTING VAN HET AMBT VAN STADSKLERK TE KORTRIJK.

De Leiegouw. Vereniging voor de studie van de lokale geschiedenis, taal en folklore in het Kortrijkse. Jaargang XVIII, aflevering 4, december 1976. blz. 462-464. Driemaandelijks tijdschrift. Redaktie : Dr. F. Debrabandere, Keizer Karelstraat 83, 8000 Brugge. Drukkerij : Groeninghe, 8500 Kortrijk.

De stadsmagistraat van Kortrijk hield er een originele idee op na om de stadskas te voeden. Een rekening uit het jaar 1444 vertelt ons dat de stadsmagistraat een loterij uitschreef met als hoofdprijs de betrekking van stadsklerk, "de clercscepe vander stede". De bedoeling was voldoende geld

bijeen te krijgen om de stadslasten te verlichten. Boden met loten werden gezonden tot ver in Vlaanderen, Henegouwen en Artois. Zo ging de lotenverkoop door in Doornik, Sint-Winoksbergen, Valencijn, Dowaai, Diksmuide, Rijsel, Nieuwpoort, Damme, Sluis, Aardenburg, Gent, Brugge, Kales en ook te Geraardsbergen. Naast de hoofdprijs kwamen nog troostprijzen voor.

45) HERZELE

NINI VRIJENS

HISTORISCHE EVOLUTIE VAN HET BODEMGEBRUIK IN HERZELE SEDERT FERRARIS (1771). HET BODEMGEBRUIK IN VERBAND MET DE BODEMGESTELDHEID.

Herzele. Dossier 1. 92 blz. Met zestien tabellen, tien kaarten en een buiten tekstkaart. Centrum voor Sociale Structuur en Economische Conjunctuur van de V.U.B. Vrije Universiteit Brussel, Dienst Uitgaven, Waaglaan 13, 1050 Brussel. Prijs : 180 fr.

Dossier 1. is een samenvatting van de licentiaatsverhandeling : "Het bodemgebruik te Herzele in verband met de bodemgesteldheid. Historische evolutie sedert Ferraris (1771)" voorgelegd op het Geografisch Instiuut van de Vrije Universiteit te Brussel, academiejaar 1972-1973. De auteur heeft met deze samenvatting getracht een beeld te geven van het huidig bodemgebruik te Herzele, evenals de evolutie ervan vanaf 1771 tot 1972. Nadruk heeft ze gelegd op het agrarisch bodemgebruik in verband met de bodemgesteldheid. Ook aan de woning heeft ze aandacht besteed. Haar studie bevat twee delen : eerstens, het fysisch kader, met twee hoofdstukken : de fysiologie en de bodem ; tweedens, het menselijk kader, met drie hoofdstukken : de kritische studie van het gebruikte cijfermateriaal, evolutie van het bodemgebruik en evolutie van de bewoning. De tarijke tabellen en het overvloedig kaartenmateriaal geven een klaar inzicht op de behandelde stof.

46) HERZELE

F. DAELEMANS

BRONNEN OVER HERZELE. ARCHIEF EN BIBLIOGRAFIE.

Herzele. Dossier 2. 149 blz. Centrum voor Sociale Structuur en Ekonomische Conjunctuur van de V.U.B. Vrije Universiteit Brussel. Dienst Uitgaven, Waaglaan 13, 1050 Brussel. Prijs : 180 fr.

Dossier 2. geeft de inventaris van het archiefmateriaal en van bestaande

bibliografie over de gemeente Herzele of met betrekking tot Herzele verzameld. De auteur brengt hier het archief bijeen dat in verschillende depots en instellingen werd samengebracht. Van het oud archief is het meest omvangrijke en voornaamste deel het archief van de heerlijkheid ; het is nog in privébezit en wel op het kasteel van Herzele. Andere archiefstukken over de heerlijkheid berusten in het Algemeen Rijksarchief te Brussel, in het Rijksarchief te Gent, in het Rijksarchief te Ronse en in de Franse Archives Départementales du Nord te Rijsel. Het overgroot deel van het modern archief van Herzele wordt te Ronse in het Rijksarchief bewaard. De inventaris telt 404 nummers oud archief en 445 nummers modern archief ; elk nummer geeft de korte inhoud van het stuk en vermeldt de plaats van bewaring. Het tweede deel van het werk citeert 159 nummers bibliografie over Herzele. Met de index van persoons- en plaatsnamen sluit het werk af. De volgende lokaliteiten uit het Land van Aalst kunnen we aanstippen : Aaigem, Aalst, Balegem, Borsbeke, Bottelare, Roborst, Erembodegem, Erondegem, Erpe, Gavere ,Gentbrugge, Geraardsbergen, Gontrode, Haaltert, Heldergem, Herdersem, Hofstade, Landskouter, Lede, Melle, Moortsele, Munte, Ninove, Oordegem, Oosterzele, Ressegem, Ronse, Schelderode, Scheldewindeke, Schorisse, Sint-Lievens-Esse, Smetlede, Velzeke-Ruddershove, Vlierzele, Woubrechtegem en Zottegem. Uitstekend werkstuk voor vorsers en zoekers.

47) HERZELE

WALTER DE LANNOY

HERZELE, MENSELIJK EN GEOGRAFISCH KADER.

Herzele. Dossier 3. 39 blz. Centrum voor Sociale Structuur en Ekonomische Conjunctuur van de V.U.B. Vrije Universiteit Brussel. Dienst Uitgaven, Waaglaan 13, 1050 Brussel. Prijs : 90 fr.

De auteur, assistent aan het Geografisch Instituut, Vrije Universiteit Brussel, heeft in zijn werk een aantal basisgegevens uitgewerkt over de huidige geografische toestand van de gemeente Herzele. De gegevens konden worden verkregen door het verwerken van statistische stukken en door het werk ter plaatse. Hij maakt een ontleding van de loop van de bevolking, van de opbouw van de levenstijd en van de ekonomische bedrijvigheid van de beroepsbevolking. Wat de tewerkstelling betreft, moet onderscheid worden gemaakt tussen Herzele als woongemeente en als werkgemeente. Hieruit kon de belangrijkheid van de pendel worden opgemaakt. Het onderzoek van de bedrijvigheid van de landbouw en van de handel zijn ook aangesneden. De auteur besteedde eveneens enkele beschouwingen aan de graad van verstedelijking en aan de funktie van Herzele als centrum.

48) LEDE

JOS CELS

MIJNHEER ARSEEN EN DE RECHTVAARDIGE RECHTERS.

96 blz. Gebonden. 19 illustraties. Uitgeverij : J.E. Buschmann, Antwerpen. 1976. Kunstuitgave in opdracht van de "Meyers Succes Club" uit Niel. Volledige opbrengst van het boek komt ten goede aan de gehandikapte kinderen en goede werken van vermelde Club. Prijs : 800 fr.

De diefstal van de Rechtvaardige Rechters, paneel uit het wereldbreoemd schilderij "De Aanbidding van het Lam Gods" van de gebroeders van Eyck, blijft in de belangstelling. Einde 1976 kwam er beroering wanneer een mogelijke vindplaats van het verloren paneel in de pers werd gelanceerd. Maar er kwam niets positiefs uit. Terzelvertijd verscheen dit werk dat enige punten uit die ingewikkelde zaak naar voren brengt. De centrale persoon in kwestie, Arseen Goedertier, werd geboren te Lede bij Aalst op 23 december 1876 en overleed op 29 november 1934. Hij was gehuwd met Julienne Minne, geboren te Parijs. Het boek bevat vijf hoordstukken : losprijs van één miljoen voor de Rechtvaardige Rechters, een opzienbarende bekentenis, één of twee medeplichtigen, verborgen in Sint-Baafs ?, steeds meer geheimzinnigheid. Volgen tenslotte nog 22 bijlagen. Wie zich voor deze zaak interesseert, moet dit werk in zijn bezit hebben.

49) LEDE

LEON VERBEEK

BIBLIOTHECA BELGICA. FRANSISCUS ZYPAEUS.

Archief- en Bibliotheekwezen in België. Driemaandelijks tijdschrift van de Vereniging van Archivarissen en Bibliothecarissen. 1976. Deel XLVII, nrs 3-4, blz. 545-605. 25 illustraties. Uitgegeven met de steun van het Ministerie van Nationale Opvoeding en de Universitaire Stichting. Redaktie : Koninklijke Bibliotheek, Keizerslaan 4, 1000 Brussel. Drukkerij : George Michiels, 3700 Tongeren.

François Van den Zype (= Zypaeus) werd gedoopt te Antwerpen op 29 mei 1580 en overleed in dezelfde stad op 4 november 1650. Hij was de broer van Pierre-Henri, baljuw van Lede. François was kandidaat voor meer dan een bisschoppelijke zetel hier te lande, maar hij werd noch door de regering, noch door de bisschoppen aanvaard, omwille van zijn vrijmoedigheid tegenover de regering betreffende de kerkelijke rechtspraak. Hij schreef een hele reeks kerkelijk-rechtskundige werken die in deze bijdrage worden behandeld. Een degelijke bio- en bibliografische studie die op punt werd gezet door Marie-Thérèse Lenger, direkteur van de Bibliotheca Belgica.

50) MELDERT

HENRI VANNOPPEN

DE GESCHIEDENIS VAN WINKSELE, DE WEERGALM VAN DE IJZERENBERG.

1021 blz. 596 illustraties, waarvan een aantal in kleuren, kaart buiten tekst. Uitgave Gemeentebestuur van Winksele. 1976. Gebonden. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt.

Toen verleden jaar de monografie Veltem-Beisem van Drs. Henri Vannoppen verscheen, schreef spontaan Drs. Gerrits, voorzitter van het Verbond Heemkunde : "dank zij de dynamische en inspirerende figuur van voorzitter Henri Vannoppen is hier in de streek iets losgeslagen". Inderdaad, daar is in het Leuvense iets losgekomen. De historicus Drs. Vannoppen wroet letterlijk en figuurlijk de geschiedenis los van gemeenten waarover omzeggens bitter weinig bekend is. Ditmaal komt hij in de belangstelling met een monografie, en dan nog met een meer dan lijvige, over de gemeente Winksele, die sedert 1 januari 1977 gefusioneerd is met Herent. Bij de eerste aanblik op het boek komt in ons als vanzelf de vraag op : hoe is het mogelijk over een betrekkelijk kleine gemeente meer dan duizend pagina's te kunnen vullen ? Drs. Vannoppen heeft een eigen visie op geschiedenis schrijven. We laten hemzelf aan het woord : "Wij hebben geen blad vóór de mond genomen. De historicus moet immers de waarheid durven zeggen... De geschiedenis van een dorp mag niet alleen de geschiedenis van de dorpsheren en van de kerk alleen zijn. De evolutie in de geschiedenis-wetenschap met de invoering van het structualisme kon ook zo maar niet uit de weg gegaan worden." Bij de auteur staan de mens en het menselijke in al zijn kleuren en tinten centraal. Het boek is samengesteld uit zeven hoofdstukken : Winksele in de oudheid en de middeleeuwen, politieke geschiedenis en het militair gebeuren, socaal-ekonomisch leven te Winksele, kerkelijk leven, het verenigingsleven (het onderwijs staat behandeld bij het politieke en kerkelijke leven), kunstschatten uit de kerken, volkskunde in al zijn aspekten, wandeling door het dorp met zijn plaatsnamen, belangrijke gebouwen en mooie landschappen. De auteur heeft de grootste aandacht besteed aan de moderne geschiedenis, de oudste geschiedenis van Winksele heeft hij niet uitgediept. Een detail in verband met het Land van Aalst : Hendrickx Pieter, Ferdinand, geboren te Meldert (Vlaanderen) en niet Brabant zoals de auteur schrijft ; Meldert is een dorp aan de grens van Brabant en wordt nog vaak voor Brabant genomen. Hij werd te Meldert geboren op 18 oktober 1861 en werd onderwijzer aan de gemeenteschool van Winksele benoemd op 14 februari 1900. Hij overleed te Winksele op 2 april 1921. Mogen we nog wijzen op een onjuistheid ? Baron Thiery Snoy et d'Oppuers huwde in 1935 met gravin Nathalie d'Alcantara uit Lembeke bij Eeklo en niet d'Alexantara zoals vermeld. Een levend en aansprekend boek dat de historici en heemkundigen en genealogen zullen herlezen en herbekijken. Een mooie uitgave van de drukkerij-uitgeverij Veys.

51) MELLE

ROBERT WELLENS

EEN HENEGOUWSE LANDMETER UIT DE 18° EEUW. JACQUES-JOSEPH PLON. (1683-1755).

Gemeentekrediet van België. Driemaandelijks tijdschrift. 30° Jaargang. nr. 117, juli 1976. blz. 173-178. Drie illustraties. Uitgave Gemeentekrediet van België, Pachecolaan 44, 1000 Brussel. Drukkerij : Association Intercommunale de Mecanographie, 4000 Liège.

Landmeter Jacques-Joseph Plon werd geboren te Bergen op 2 december 1683 als zoon van George Plon en Marie-Elisabeth Quaille. In 1707 huwde hij Marie-Elisabeth Berger met wie hij elf kinderen had en na haar dood in 1747 herhuwde hij met met Norbertine-Emerencienne Blondelle. Jacques-Joseph Plon overleed te Bergen op 26 mei 1755. Hij was een gekend landmeter, had succes in zijn beroep, van hem zijn vele plans getekend van gebouwen, wegen en molens in het Henegouwse ; stukken die bewaard worden in het Rijksarchief te Bergen. In 1743 tekende hij de kerk van Galmaarden bij Geraardsbergen en de pastorij van Melle bij Gent. Dit laatste plan berust bij de oude gerechtelijke archiefstukken van Henegouwen. Aanvankelijk wilde hij drukker worden. Zijn zoon Pierre-Joseph Plon is met dit beroep gestart en stichtte de eersterangdrukkerij Plon te Parijs die in de voorgaande eeuw in Frankrijk een grote bloei kende.

52) MELLE

GERARD GEVAERT

MAALTEBRUGGE, HISTORISCHE BELANGRIJKSTE GEHUCHT VAN SINT-DENIJS-WESTREM.

Berichten van de Heemkring Scheldeveld. Driemaandelijks tijdschrift voor lokale geschiedenis van de streek tussen Leie en Schelde. Berichten. Jaargang VIII. nr. 3, september 1976. blz. 51-61. Verantwoordelijke uitgever : J. Van Twembeke, C. Buysselaan 24, De Pinte.

"Maaltebrugge, dat een zalvende trekpleister was voor de volksdevotie van Sint-Denijs-Westrem en de Gentse agglomeratie en dat driekwart eeuw (1859-1940) een stevige nationale reputatie opbouwde van kunstenaarskolonie van de neogotische droom en reveil dat zelfs buiten de landsgrenzen uitdeinend, werd zwaar getroffen door de eerste wereldoorlog en ging ter ziele in een soort artistieke en religieuze "wastina" met de tweede wereldoorlog", aldus de auteur in het besluit van zijn betoog. Het Putje als bedevaartplaats en het kunstatelier Bressers bleven met elkaar onafscheidbaar verbonden. De grondlegger van dit kunstatelier was Leo-

pold Blanchaert, geboren te Melle in 1832, kwam in kontakt met baron Jean de Bethune, de grote promotor van de neo-gotiek in ons land en met de Fransman Auguste Pugin, letterkundige, oudheidkundige en bouwmeester die de neo-gotiek in Engeland lanceerde. Blanchaert vestigde zich in 1859 in de Kapellestraat bij het Putje waar hij in 1864 het atelier bouwde voor beeldhouwwerk. Bij hem sloot aan Adrianus Bressers uit Tilburg. Blanchaert overleed in de Kapellestraat op 21 april 1913.

53) MERE

DIRK DE BOECK

ERPSE EN MEERSE SOLDATEN TIJDENS HET FRANS BEWIND.

(1794-1815).

Mededelingen van de Heemkundige Kring van Mere. Driemaandelijks tijdschrift. Jaargang XVI. nr. 4, oktober 1976. Redaktie en beheer : Albert D'Hoker, Kleine Steenstraat 9, 9420 Mere.

Het tweede deel van het onderwerp heeft het achtereenvolgens over de derde en algemene lichting van het jaar VII, het konsulaat van Napoleon, het reserveleger van het jaar VIII, de dienstweigeraars, een vervanger van Peeter De Swaef, lichting van het jaar XIII, de eerste lichting tijdens het keizerrijk, de aktieve legerdienst, reserve-eenheden en het depot.

54) MOERBEKE

A.M. VAN DEN HERREWEGEN

VOLKSVERHALEN UIT ZUID-PAJOTTENLAND, GALMAARDEN, TOLLEMBEEK EN BEVER.

Het Oude Land van Edingen en omliggende. Tijdschrift van de Gewestelijke Kring voor Oudheidkunde, Geschiedenis en Heemkunde van Zuid-Pajottenland. Jaargang IV, nr. 3, september 1976. blz. 153-155. Redaktiesekretaris : Pater August Roeykens, Kapucijnenstraat 5, 1390 Edingen. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt.

Met haar licentiaatsverhandeling Germaanse Filologie "Sageonderzoek in het grensgebied van de provincies Oost-Vlaanderen, Brabant en Henegouwen", manuscript, Leuven 1975, behaalde de auteur de provinciale prijs van Oost-Vlaanderen en werd ze achteraf plechtig gevierd te Moerbeke (Gb.). Het bestudeerd gebied omvat negen gemeenten in Oost-Vlaanderen, drie in Henegouwen en drie in Brabant. De gemeenten Galmaarden, Tollembeek en Bever koos ze uit voor de publikatie in dit tijdschrift. Het verhaal over Jan de Lichte in de molen te Moerbeke (Gb.) citeert ze in originele

en bewerkte versie. De volksvertellingen opgenomen te Geraardsbergen en te Moerbeke (Gb.) worden elders afzonderlijk uitgegeven. Graag wisten we waar die werden of worden uitgegeven.

55) NEDERBRAKEL

FRANS VAN DE MERGEL

FAMILIEKUNDE. MAAK UW STAMBOOM OP.

Triverius. Driemaandelijks tijdschrift van de Heemkring Triverius. Brakel. Jaargang 6, nr. 4, oktober 1976. blz. 14-16. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever : Paul Baguet, Dr. de Dryverestraat 26, 9660 Brakel.

Steller vermeldt de Van de Mergel's geboren te Nederbrakel vanaf 1671 tot en met 1700. Waarom ontbreken de doopdata met de namen van peters en meters ?

56) NEDERBRAKEL

VICTOR MORRE

EEN SOLDATENBRIEF UIT DE FRANSE TIJD AAN DE BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN NEDERBRAKEL.

Triverius. Driemaandelijks tijdschrift van de Heemkring Triverius. Brakel. Jaargang 6, nr. 4, oktober 1976. blz. 7-8. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever : Paul Baguet, Dr. de Dryverestraat 26, 9660 Brakel.
De klaag- en bedelbrief in kwestie is op 15 mei 1797 verzonden uit Belle Isle-en-Mer en is ondertekend door Antonius Moriels (= Moreels) en Joannes-Baptista Bauskens (= Baaskens) ; beide huurlingen behoorden tot het bataljon d'Angers en beide waren uit Nederbrakel.

57) NINOVE

J. VAN CAUWELAERT - DE WIJELS

DE ALOUDE BROEDERSCHAP VAN SINT-HUBERTUS TE ONZE LIEVE VROUW LOMBEEK.

Eigen Schoon en De Brabander. Tweemaandelijks tijdschrift van het Koninklijk Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams Brabant. LVIV° Jaargang. nrs. 4-5-6, april, mei, juni 1976. blz. 151-182. Acht illustraties. Voorzitter van de Raad van Beheer : J. Verbesselt, Ransbeekstraat 79, 1120 Brussel. Drukkerij-Uitgeverij : Veys, 8880 Tielt.

Uit schrik voor de huurlingen, die op het einde van de 17° eeuw de streek plunderden, platbrandden, brachten de Lombekenaren al de kostbaarheden van hun kerk, waaronder het mirakuleus beeld van Onze Lieve Vrouw, en de relikwieën van Sint-Hubertus, over naar het Groot Begijnhof van Brussel. Alles bleef daar in bewaring tot 1698. Op 7 september 1698 werden de kostbaarheden met grote plechtigheid teruggebracht, daags vóór de kermis. Judocus De Witte, abt van Sint-Cornelius en Sint-Cyprianus van Ninove celebreerde de dankmis. Pater Augustinus De Paepe, Norbertijner van de abdij van Ninove, heeft het verhaal van die plechtigheid geschreven.

58) OKEGEM

WILFRIED VERLEYEN

DOM ANSELMUS VAN HAVERMAET, MONNIK VAN AFFLIGEM (1758-1814) EN ZIJN FAMILIE TE OKEGEM.

Vlaamse Stam. Tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. 12° Jaargang, nr. 12, december 1976. blz. 635-642. Redaktieadres : Centrum voor Familiegeschiedenis, Wolstraat 39, 2000 Antwerpen. Drukkerij : Cailliau, Oostende.

De Van Havermaet's zijn pas op het einde van de 17° eeuw in de kerkregisters van Okegem te bespeuren. Waarschijnlijk ontleent de familie haar naam aan de wijknaam Havermate te Zele. Ze was nauw verbonden met het baljuwgeslacht Hendricx. Onder de Van Havermaet's kwamen verscheidene geestelijken voor, zoals de omstreden abt van Sint-Adriaansabdij van Geraardsbergen, Gislenus Van Havermaet en Anselmus Van Havermaet, monnik van de abdij van Affligem. Als inleiding op de korte biografie van dom Anselmus, geeft de auteur genealogische bijzonderheden over de Van Havermaet's te Okegem, en omliggende, zo onder meer over de vader en de grootvader van de monnik. Petrus, Joannes Van Havermaet, zo was de wereldlijke naam van dom Anselmus, was de zoon van Jacobus en Anna, Catharina Schoonjans, hij deed een deel van zijn humaniora aan de Sint-Adriaansabdij van Geraardsbergen en een deel bij de paters Augustijnen te Edingen. Na een kort verblijf aan de universiteit te Leuven, trad hij in de Benediktijnerorde te Affligem, werd in 1787 priester gewijd, ging in 1790 over naar de van Affligem afhankelijke priorij van Neerwaver. Na de opheffing van de priorij door de Fransen werd hij in 1801 onderpastoor te Waver. Hij overleed te Okegem op 29 mei 1814.

59) OOMBERGEN

OOMBERGEN

24 blz. 12 illustraties. Uitgave Kern 72. Centr.-Oom. Dorp 28. Sekretariaat : Kern 72, Dorp 18, 9531 Oombergen.

Uitgave die bedoeld is als een geleid bezoek aan Oombergen. De wandeling loopt langs twaalf punten van belangstelling : Centr.-Oom., kerk, hoeve, molen, landschap, Cottem, kasteel, bossen, steengroeve Balegem, gehucht Walzegem, galge-minnenberg, klokfontein ; de Vos. Samenvattende uitleg, en de fijne illustratie maken van deze brochure een vriendelijke gids voor de toerist. Wat ons bijzonder interesseert is de wijk Cottem, een tweede heerlijkheid van Oombergen. Einde 17° en begin 18° eeuw was heer daarover Gaspar Damman, gehuwd met Joanna Philippina Lanchals, vrouwe van Cottem, die behoorde tot de familie Lanchals, heren van Gottem, een dorp aan de Leie. Zou Cottem soms niet Gottem voorstellen ? De oude schrijfwijze Cotthem op een huis aldaar is dezelfde als de oude schrijfwijze Gotthem aan de Leie. Zou die C geen vervorming zijn van de letter G ? We hopen dit geval eens klaar te krijgen.

60) OPBRAKEL

BRAKEL IN DE VLAAMSE ARDENNEN. HET BRAKELBOS. WANDELOORD.

16 blz. Acht illustraties. Een uitgave van Sport en Groen, Opbrakelstraat 44, 9660 Brakel, in samenwerking met het Bemeentebestuur Brakel.

De brochure verscheen ter gelegenheid van het openstellen van het Brakelbos voor het publiek. De hoofdbrok, de korte historische schets van het Brakelbos is van de hand van Sylvain De Lange, die door zijn publikaties en kontakten de publieke opinie heeft wakker geschud om het Brakelbos te vrijwaren van allerlei vormen van aftakeling. Volgt dan nog een woord over het reliëf, een overzicht van de flora en fauna in het Brakelbos en omgeving, door Marc Flamée en Eric Van Cauwenberge en enkele bondige raadgevingen in verband met het wandelen in het bos. Een handige uitgave, nuttig voor de toerist.

61) OPBRAKEL

VICTOR MORRE

EEN MISDAAD IN DE KORTEDREEF TE OPBRAKEL IN 1791.

Triverius. Driemaandelijks tijdschrift van de Heemkring Triverius. Brakel. Jaargang 6, nr. 4, oktober 1976. blz. 9-12. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever : Paul Baguet, Dr. de Dryverestraat 26, 9660 Brakel.

Relaas van de moord gepleegd beneden de helling van de Kortedreef te Opbrakel op 30 augustus 1791. Het slachtoffer was de 43 jarige Josephus Verbruggen, zoon van Gillis, afkomstig van Schorisse, en te Opbrakel ge-

huwd met Anna, Maria, Albertine Detemmerman ; de moordenaar was Jan Goessens, zoon van Jan, Baptist, 23 jaar oud. Hij maakte zijn slachtoffer af met stokslagen. De verklaringen van enige getuigen zijn in het origineel weergegeven.

62) PAMELE

LA BELGIQUE DES REGIONS. LE HAINAUT.

215 blz. 96 illustraties, waarvan 24 in kleuren. Uitgave : Province de Hainaut. Editions Labor. 1976. Prijs : 200 fr.

Het Provinciebestuur van Henegouwen nam het initiatief van deze editie. Al de facetten van het Henegouwse leven worden in het werk doorgelicht. Komen achtereenvolgens aan de beurt : Henegouwen en zijn geschiedenis, Henegouwers in de vreemde, het milieu, het natuurlijk milieu, de aardkunde, de aardrijkskunde, de demografie, de dynamische struktuur, de wegen, de spoorwegen, de waterwegen, de luchtwegen, de dialekten, de folklore, de sociale en kulturele politiek, de ekonomie, de ekonomische geschiedenis van Henegouwen, het handwerk, de industrie, de landbouw, de intercommunale ekonomische expansie, de diensten, Henegouwen in de Europese gemeenschap, Henegouwen en de internationale handel, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, kunst en kunstambachten, de literatuur, muziek, bouwkunde en urbanisme, de tapijtweefkunst, de schilderkunst, beeldhouwkunst, toerisme en gastronomie. Aan ieder van deze facetten is een apart hoofdstuk gewijd, geschreven door eminente specialisten. Het overvloedig en rijk illustratiemateriaal publiceert een paar reprodukties uit de "Veil Rentier" van Messire Jehan van Pamele - Oudenaarde van circa 1275. Nu er zoveel wordt gesproken en geschreven over de gewestvorming, komt dit werk zeker op zijn tijd. Wie Henegouwen van naderbij wil leren kennen mag niet nalaten dit aantrekkelijk werk te lezen. Het is een boek met rijke dokumentatie van een provincie die fier is over haar verleden, strijdt voor haar heden en de toekomst onversaagd voorbereidt.

63) PAMELE

OUDENAARDE. DE ONZE LIEVE VROUWKERK. TEKENINGEN VAN GILBERT GOVAERTS.

Monumentenjaar 1975. Uitgave V.V.V.M. Vereniging voor Vreemdelingenverkeer en Monumentenzorg. Oudenaarde. Negen losse tekeningen in een map. Drie aparte bladen met voorwoord van burgemeester J. Thienpont van Oudenaarde, van H.C. Tulleken over de kunstenaar, en de ikonografie van Onze Lieve Vrouwkerk te Pamele en uitleg over de tekeningen. Prijs : 200 fr.

Meer dan zevenhonderd jaar geleden ontwierp de oudste met name bekende architekt van ons land Arnulf van Binche, de Onze Lieve Vrouwkerk in de parochie Pamele, aan de rechteroever van de Schelde, in het territorium van het Land van Aalst. Vele kunstenaars hebben in de loop der tijden de weg naar Pamele afgelegd. Wat op onze dagen nog gebeurt. Deze uitgave is een huldeblijk aan de jonge kunstenaar Gilbert Govaerts.

64) SCHORISSE

SYLVAIN DE LANGE

SCHORISSE. GESCHIEDENIS.

Triverius. Driemaandelijks tijdschrift van de Heemkring Triverius. Brakel. Jaargang 6, oktober 1976. blz. 3-7. Gestencild. Verantwoordelijke uitgever : Paul Baguet, Dr. de Dryverestraat 26, 9660 Brakel.

Schrijver tracht voor de vragen in verband met de vroegste geschiedenis van Schorisse een antwoord te vinden. Een viertal data zijn te onthouden : 630 : een Frankisch grondbezitter Hrodo schenkt aan de pas gestichte Sint-Pietersabdij het domein dat bestond uit Hrodhenake (= Ronse) en Skornake (= Schorisse) ; 832 : Schorisse komt voor onder de bezittingen van de abdij van Ronse, die door Lodewijk de Vrome werden overgedragen aan de Benediktijnerabdij van Inde ; 1177 : Magister Gislebertus de Scornai is in het bezit van de inkomsten van de parochiekerk van Schorisse ; 1289 : Gwijde van Dampierre schenkt aan zijn zoon Gwijde van Namen al de bezittingen die hij kocht van de abdij van Inde, hierbij is ook Scournay (= Schorisse). De heerlijkheid Schorisse was met Boelare, Gavere en Rode een van de grootste baronieen van Vlaanderen. Het was een wijduitgestrekte heerlijkheid, ze omvatte de dorpen Mater, Zegelsem, Horebeke, Rozebeke, Sint-Blasius-Boekel, Elst en Welden. De zetel van de heerlijkheid was Schorisse, waar zich het feodaal kasteel bevond. Ze maakte deel uit van het Land van Aalst. De schepenen van Schorisse haalden raad bij die van Mater. Op Schorisse lag nog een heerlijkheid, die deel uitmaakte van de baronie Pamele-Oudenaarde. De eerste bezitters van de heerlijkheid Schorisse waren de heren van Schorisse, later de heren van Gavere, die sedert minstens vijf generaties deel uitmaakten van de omgeving van de graven van Vlaanderen. Degelijk werk, aan ernstige bronnen getoetst.

65) SCHORISSE

J. GYSELINCK

VOLKSTELLING TE SCHORISSE ANNO 1615.

Vlaamse Stam. Tijdschrift voor Familiegeschiedenis. Maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. 12° Jaargang, nr. 9, september 1976, blz. 459-464. Rêdaktieadres : Centrum voor Familiegeschiedenis, Wolstraat 39, 2000 Antwerpen. Drukkerij : Cailliau, Oostende.

In maart 1615 gelastte het stadsbestuur van Geraardsbergen een telling van de ingezetenen van Schorisse, dit vanaf de leeftijd van tien jaar, ook het dienstpersoneel en de personen die door de armenzorg werden onder houden, dienden genoteerd te worden. De publikatie van dit dokument zal de genealoog bijzonder welkom zijn, want de parochieregisters van Schorisse beginnen pas in 1621. In totaal werden 587 personen geteld, verdeeld over 151 gezinnen. Even een kleine opmerking : zou de persoonsnaam Janne Baingnaerts niet Janne Faingnaerts hoeven te zijn ? Is het soms geen zetduiveltje of is de naam verkeerd gelezen ?

66) SINT-LIEVENS-HOUTEM

FRANS DUQUET

ZO WAS SINT-LIEVENS-HOUTEM.

300 blz. 237 illustraties. Gebonden. Prijs : 500 fr.

De eerste uitgave van het foto-album "Sint-Lievens-Houtem vroeger" verscheen in oktober 1974 en kende een uitzonderlijke bijval. In de jaargang 1975 van ons tijdschrift, nr. 3, blz. 133, hebben we dat werk toegelicht. Amper twee jaar nadien bezorgde ons de auteur een nieuwe uitgave, maar met een nieuwe titel en met 120 bladzijden en 80 foto's meer. Met het oog op de fusie van gemeenten besteedde hij enkele bladzijden aan de omliggende gemeenten, onder meer aan Oordegem. Wat we over de eerste editie hebben geschreven, geldt eveneens voor de tweede druk. De geschiedenis van het dorp, de genealogie van bekende families en de overgrote rijkdom aan foto's met bijpassende verklaring, maken van het boek een lees- en kijkwaardig werk, waaraan de Houtemnaar veel deugd kan beleven.

67) VELZEKE

LUC VAN DURME

HET GALLO-ROMEINS MUSEUM TE ZOTTEGEM-VELZEKE.

Kultureel Jaarboek van de Provincie Oost-Vlaanderen. 29° Jaargang, 1975. Uitgave 1976. blz. 248-252. Drie illustraties. Uitgave Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Te verkrijgen bij de Provinciale Kulturele Dienst, Bisdomplein 3, 9000 Gent. Drukkerij : Erasmus, Ledeberg-Gent.

Summier betoog over de doelstellingen van het museum, de inventarise-

ring, het verloop van de opgravingen met vermelding van de namen van personen die er nauw mede betrokken waren. Het gaat hier niet enkel over het Gallo-Romeins tentoongestelde, maar ook over voorwerpen uit een Merovingische begraafplaats.

68) WICHELEN

R. RUYS

WANDELPAD "DE CORDES" TE WICHELEN.

Heemkundig nieuws. Verschijnt maandelijks. Jaargang 4, nrs. 8-9. 1976. blz. 80-91. Drie illustraties en kaart van Wichelen. Contactblad van de Heemkundige Kring Oost-Oudburg en het Documentatiecentrum voor streekgeschiedenis. Verantwoordelijke uitgever : F. Vanderstraeten, Wolterslaan 73, 9110 Sint-Amandsberg.

Uitvoerige beschrijving van het gekend wandelpad de Cordes te Wichelen, naar aanleiding van de gedane wandeling door de Kring van Oost-Oudburg. Geschiedkundige bijzonderheden en toeristische bezienswaardigheden komen goed aan bod.

DEINZE-GOTTEM Valère GAUBLOMME

HERBERGEN TE AALST IN HET BEGIN VAN DE 19e EEUW

naam of ligging	uitbaters (alfabetisch)	type drank
Geraardsbergepoort	Couwenbergh Livinus	Leuvens
	De Mette Christiaan	Aalsters
	De Schrijver Josse	Leuvens
	Maillard J.B.	Leuvens
	Van Den Bossche Jacques	Leuvens
"Kalverendans"	Van Hove François	Leuvens
	Waeyenberg François	Leuvens
Gentsepoort	Ghijsbregt, Wed. Bartholom.	Leuvens
	Peereboom Jan	Leuvens
"Posthoorn"	Petiet François	Leuvens
	Ringoir Benoit	Leuvens
	Van Den Brempt Nicolas	Leuvens
"à la Charrue"	Van de Velde	Leuvens
	Van Lierde Jaspar	Leuvens
	Vermeulen Philippine	Leuvens
Kattestraatpoort	Dhaens Alberts	Leuvens
	De Neve Jan	Leuvens
	Van Steenberghe François	Leuvens
Brusselpoort	Callebaut Henri	Brandewijn
"Au Brochet"	Cobbaut Jacques	Leuvens
	Cobbaut Pierre	Leuvens
	De Schepper Philippe	Leuvens

"Gestoefden Haes"	Geeroms François	Leuvens
	Loudera Jean	Leuvens
"Muysken"	Maegerman Pierre	Leuvens
	Marius Philippe	Brandewijn
"à la Rose"	Neirinckx Pierre	Leuvens
	Van Belle Jacques	Leuvens
"au Prince de Liège"	Van Cullem Joseph	Leuvens
	Van Nuffel Pierre	Brandewijn
	Van Schelveren Joseph	Leuvens
Molenstraatpoort		
"Double Aigle"	Cardon Corneil	Leuvens
"Au Petit Moulin"	Cardon Jean	Leuvens
"Petit St. Martin"	Caudron Joseph	Leuvens
	Cooreman Jean	Brandewijn
"Au Moulin de Capiau"	Cornelis André Jacques	Leuvens
	Cremer Jean	Brandewijn
"l'Arche de Noé"	De Bruyn Martin	Leuvens
	Duprez François	Leuvens
"l'Ange"	Podevijn Pierre	Leuvens
"In het Slot"	Van Den Brande Joseph	Leuvens
	Van Den Eynde François	Brandewijn
"Grand St. Martin"	Van Gheem Jaspar	Leuvens
"Het Pouillierken"	Van Hauwe Jan-Baptist	Leuvens
"Prés d'Herdersem"	Van Langenhove Joseph	Leuvens
	Walgrave Adrien	Leuvens
Krekeldriesch	Vinck Jean	Leuvens
	Vinck Martin	Leuvens

Borreputje	Schockaert Pierre	Brandewijn
	Van Audenhove François	Leuvens
	Vermoesen Pierre	Leuvens
Stadscentrum	Michaux Pierre	Leuvens
"Neerhof"	Van De Maele Corneil	Leuvens
	V.D. Brempt, Wed. Dominique	Brandewijn
Bisschopstraat	Braekman (erven)	Brandewijn
	Haeck Pierre	Leuvens
	Van Den Bossche Jan-Baptist	Leuvens
	Verbeeken Jean	Brandewijn
Molendries	Bastiaens Jean	Leuvens
	Petit Thomas	Brandewijn
	Putteman Pierre Jean	Brandewijn
"Keikenlawijt"	Van Gheem Josse	Leuvens
	Vermeulen Pierre	Leuvens
Varkensmarkt	Buys Emmanuel	Leuvens
	Callebaut Benoit	Brandewijn
	Capiau François	Leuvens
	De Groot Philippe	Leuvens
	De Haeck Jean	Leuvens
	De Jonge Joseph	Leuvens
	De Naeyere Pierre	Brandewijn
	De Ridder Josse	Leuvens
	Van Damme Henri	Brandewijn
Achterstraatpoort	Coppens Corneel	Leuvens
"Coorenhuys"	Slagmolen Wed.	Brandewijn
	Vijlders Wed.	Leuvens
Vismarkt	De Clercq Jacques	Leuvens
	Dhaese Jean Baptist	Leuvens
"l'Hussard"	Legros Joseph	Leuvens
	Schelfhout François	Leuvens
Brusselsestraat	Clercq François	Leuvens
	De Smet Guillaume	Brandewijn

	Van Assche Wed. Guillaume	Leuvens
	Van Mulders Pierre	Brandewijn
Houtmarkt	Meganck Ignace	Leuvens
"St. Hubert"	Lismont Pierre	Leuvens
	Vinck Antoine	Brandewijn
Klapstraat	Adam J.B.	Brandewijn
	Meganck Catharina	Likeur
Nazarethstraat	Moerenhout P.	Leuvens
"à la Couronne"	Van der Biest Wed.	Brandewijn
Zoutstraat	De Coster François	Leuvens
(Korte en Lange)	De Graeve Jean	Leuvens
	Dhaene Pierre	Leuvens
	du Fonteyne Adrien	Leuvens
"à l'Espagnol"	Leclercq N.	Leuvens
"en St. Job"	Mensschaert Wed.	Brandewijn
	Thienpont N.	Brandewijn
	Van den Broeck François	Leuvens
Peerdecouter	Dhaene Jean	Brandewijn
Sluierstraatje	D'hont, erven	Brandewijn
	Wuytens François	Leuvens
Carmelietenstraat	De Bril Pierre	Brandewijn
"au Mouson"	De Wolf J.B.	Leuvens
	Jacobs Wed.	Leuvens
	Maes Pierre Frans	Leuvens
"à la Vigne"	Van Hooglant Lambert	Leuvens
Korte Nieuwstraat	Coster Wed.	Leuvens
Botermarkt	Trontets Joseph	Brandewijn

	Van Cuyck François	Brandewijn
	Wauters Guillaume	Brandewijn
Nieuwstraat	Bruno François	Leuvens
	Boucquet Jacques	Leuvens
	De Crée François	Leuvens
	Schepens Henri	Leuvens
Grote Markt	Cantignau N.	Leuvens
Kattestraatpoort	Meersman N.	Brandewijn
Kattestraat	De Mette N.	Brandewijn
	De Meeter Jean	Brandewijn
	Du Bois Charles	Leuvens
"au Vrijman"	Everaert Pierre	Leuvens
St. Sebastiaanstraat	Biqet Paul	Leuvens
	Cornand Charles	Leuvens
	Van Den Broeck N.	Leuvens
	Van Hol Jean	Brandewijn
Lange Ridderstraat	De Waen Martin	Brandewijn
	Priem Jean	Leuvens
	Walgraevens Pierre	Leuvens
	Willems Henri	Brandewijn
"à l'Etoile" (sic)	Moenens Pierre	Leuvens
"à la Ville de Louvain"	Pensaert J.B.	Leuvens
	Schouppe Felix	Leuvens
Mijlbeke	Podevijn Bernard	Leuvens
Schaerbeke	Droeshout François	Leuvens
Gentse Steenweg	Bode Jean	Leuvens
	Verleysen Joseph	Brandewijn
Hoogstraat	Heylenbosch Pierre	Leuvens
?		

"Petit Bacchus"	Meert Louis	Leuvens
?		
"Boueif Doré"	Diricx	?
?		
"Maison Blanche"	Jacobs Charles	?

OPMERKINGEN

1. Ref. "LISTE des MARCHANDS de BIERRE en détail de la Commune d'Alost, arrondissement de Termonde, Département de l'Escaut, commencé le 26 Brumaire an Dix à deux heures de rélevée (S.A.A., 12,2).

2. De lijst is waarschijnlijk niet volledig, vooral wat Mijlbeke en Schaarbeke betreft.

3. Slechts enkele keren wordt de naam van de herberg opgegeven. De othografie is slordig. De namen zijn overwegend Frans. De bezetting heeft oudere typische namen doen verdwijnen. Enkele hielden tot heden stand b.v. "Het Muysken".

4. De indeling per straat vertoont geen welomschreven plan.

5. Het aantal herbergen - er wordt vooral Leuvens, een mode, geschonken - ligt hoog. 139 op een bevolking van 10.927 of 1 herberg per 83 of 1 per ± 27 gezinnen. De bevolkingspyramide was toen aan de basis vrij breed - dus veel jonge herbergklanten.

6. In vele herbergnamen klinkt nog iets door van het landelijk karakter van Aalst.

7 De localisatie : belang van de marktactiviteiten.

De Rijck Luc

DE HEER F. COURTEAUX AAN DE EER,

Door de verstandhouding van de Aalsterse Persmedewerkers werd de persprijs, die voor de eerste maal werd toegekend, verleend aan onze voorzitter om zijn verdienstelijke aktiviteit voor het Aalsters patrimonium. De redaktieraad van «Het Land van Aalst» sluit zich hierbij aan en wenst de laureaat nog vele jaren een vruchtbare bedrijvigheid.

HET LAND VAN AALST

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

Voorzitter : F. Courteaux, Acaciastraat 7, 9300 Aalst - Tel. (053) 21.80.96

Beheerder : G. Van Bockstaele, Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem
Tel. (091) 60.19.04

Redaktieadres :
E.H. J. De Brouwer, past., 9340 Sint-Gillis-Dendermonde - Tel. (052) 21.48.27

Recensie en toezending van ruilnummers :
E.H. V. Gaublomme, pastoor, 9803 Gottem - Tel. (051) 63.30.80

Bestuursleden : B. Boel - S. De Lange - L. De Rijck - Cl. Uyttersprot - A. Van Lil

---

Prijs voor het jaarabonnement :

Voor leden 250 fr., steunende leden 350 fr. en voor ereleden 500 fr., te storten op postrekening nr. 000-0586911-61 «Het Land van Aalst», Bevegemstraat 14 - 9620 Zottegem

Bestellingen van jaargangen en losse nummers bij de heer Luc de Rijck, D. de Wolfstraat 18, 9300 Aalst (Tel. 053 - 21.67.63), na voorafbetaling op voornoemde postrekening, van 50 fr. per enkel nummer, 100 fr. per dubbel nummer en 300 fr. voor een volledige jaargang.

INHOUD VAN NUMMER 2 - 1977

V. GAUBLOMME — Onze Bibliografie 49

L. DE RIJCK — Herbergen te Aalst in het begin van de 19e eeuw 90

Verantw. uitgever : J. De Brouwer - 9430 Sint-Gillis Dendermonde
Drukkerij Revalidatiecentrum «Esperanza», Reymeersstraat 13 - 9310 Lede